

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Henna Nordling

TULOREKISTERIN TUOMAT
MUUTOKSET PALKANLASKENTAAN
JA LAKISÄÄTEISILLE
SIDOSRYHMILLE

Liiketalous
2019

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Henna Nordling
Opinnäytetyön nimi	Tulorekisterin tuomat muutokset palkanlaskentaan ja lakisääteisille sidosryhmille
Vuosi	2019
Kieli	suomi
Sivumäärä	57 + 2 liitettä
Ohjaaja	Harri Lehtimäki

Vuoden 2019 alussa Suomessa tuli voimaan palkkatietojen ilmoittaminen valtakunnalliseen yhteiseen tietokantaan, tulorekisteriin. Tutkimukseni tulorekisterin voimaantulosta syntyi käytännön kautta, sillä työskentelen palkanlaskijana ja olen ollut rakentamassa yrityksemme tulorekisterin vaatimia toimintatapoja. Tutkimusongelmana on tulorekisterin tuomat muutokset palkanlaskijan arkeen sekä kaikille lakisääteisille sidosryhmille, jotka liittyvät vahvasti palkkahallintoon. Tutkimukseni tehtävä on selvittää näitä muutoksia ja pohtia, onko tulorekisterin tulo palkanlaskijan työtä helpottava vai työllistävä uudistus.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Sen pyrkimyksenä on ymmärtää kokonaisvaltaisesti tutkittavan kohteen laatua, ominaisuuksia ja merkityksiä. Tässä tutkimuksessa on käytetty aineistonkeruumenetelmänä teoreettista tietoa verohallinnon tulorekisteriä koskevalta internet-sivustolta, eri viranomaistahojen tietopankkeja koskien ilmoitusmenetelmiä sekä palkkahallinnon teoriakirjallisuutta. Tutkimusaineistojen lähteet ovat suurimaksi osaksi sähköisiä, johtuen käsiteltävän aiheen ajankohtaisuudesta. Kirjallisuuden lähteitä on käsitelty kattamaan vertailtaessa aikaa ennen tutkittavan kohteen, tulorekisterin, käyttöönottoa. Ajankohtaiset lait ja säännökset ovat Finlexin ajantasaisesta tietokannasta. Tämän lisäksi lähetin kahdelle palkanlaskijalle sähköpostikyselyn. Kummallakin heistä on 20-30 vuoden kokemus palkanlaskennan työtehtävistä, joten he olivat sopivia haastateltavia tutkimukseen. Näiden kahden vastauksien lisäksi pohdin muutoksia oman työni kautta.

Kyseisen rekisterin päällimmäisenä tarkoituksena oli saada kevennettyä byrokraattista työtaakkaa jakamalla sitä tasaisesti ympäri kalenterivuoden ja yksinkertaistaa palkkailmoitusten luontia. Automatisoimalla ilmoitusten tekoa inhimillisten virheiden riski on pienentynyt. Minä ja kaksi haastattelemaani palkanlaskijaa kokivat tulorekisterin työtä helpottavaksi asiaksi, sillä muun muassa eri ilmoitusten aiheuttama byrokraattinen taakka on tasautunut tammikuun sijaan koko vuodelle ja yksi ilmoitus kattaa monta viranomaistahoa.

ABSTRACT

Author	Henna Nordling
Title	The Changes the Income Register Will Bring to the Payroll Calculation and the Stakeholders
Year	2019
Language	Finnish
Pages	57 + 2 Appendices
Name of Supervisor	Harri Lehtimäki

From the 1st of January 2019 Finland has had a new national system for reporting all salaries and other incomes, called the Income Register. The motive to research this new system came from my own work, because I am a payroll consultant and I participated in adapting our salary calculation software and income register a new working policy. The research problem was to study how this new income register will change payroll methods and which are the changes to the legal payroll stakeholders? My objective was to find out whether the income register will helping in carrying out payroll tasks or will whether increase bureaucracy.

The research method was qualitative. The research material is mostly from the internet; released by the Tax Authorities and Finlex's real-time laws. Literary material was used to research payroll calculation methods before the income register. The materials are from the internet because this subject is new and real-time. Also, an e-mail interview was sent to two payroll consultants, who have 20 to 30 years of work experience from payroll tasks. I also reflected how the income register has changed my own work tasks, because I have only three years of work experience in payroll administration.

The most important objective of the Income Register was to reduce the bureaucracy of the payroll consultants and split the workload to include the whole year instead of completing different salary notifications in every January. Also, when the work is also automated, there is a smaller risk of errors. I as a payroll consultant and the two other payroll consultants who were interviewed over e-mail had the same opinions that the Income Register has helped in daily payroll tasks and the bureaucracy has decreased. One reason for this was because only one notification needs to be sent and it includes all information that the legal stakeholders need.

Keywords	Income register, salary calculation, payroll administration, statistics
----------	---

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	8
1.1	Tutkimuksen tausta ja motivaatio	8
1.2	Tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet	10
1.3	Tutkimusaiheen rajaus	10
1.4	Tutkimusmenetelmät ja -aineistot.....	10
1.5	Tutkimuksen rakenne	12
1.6	Aikaisemmat tutkimukset aiheesta	13
2	TULOREKISTERI.....	14
2.1	Tulorekisterin keskeiset tavoitteet	15
2.2	Tulorekisterin ilmoitusaikataulu	17
2.3	Portaittainen aikataulutus ja eri viranomaistahot.....	19
2.4	Tulorekisteri 2019.....	21
2.4.1	Verohallinto.....	22
2.4.2	Kansaneläkelaitos KELA	24
2.4.3	Työeläkelaitokset	27
2.4.4	Työllisyysrahasto	30
2.5	Tulorekisteri 2020.....	32
2.5.1	Työttömyyskassat.....	33
2.5.2	Vahinkovakuutusyhtiöt	34
2.5.3	Tilastokeskus.....	37
2.6	Työnantajan erillisilmoitus	38
3	TULOREKISTERI JA PALKKANLASKENTA	40
3.1	Tulon maksaja ja tulonsaaja.....	42
3.2	Palkansaajan veronalaiset ja verovapaat ansiot ja korvaukset.....	42
3.3	Palkkailmoitusten ilmoitustiedot	43
3.3.1	Tulolajit.....	47
3.3.2	Poissaolot	49

4	YHTEENVETO	51
	4.1 Jatkotutkimusehdotukset.....	52
	4.2 Omat johtopäätökset	52
	LÄHTEET	54

LIITTEET

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Tulorekisterin sidosryhmät ja tiedon liikkuminen 17

Kuvio 2. Tulorekisterin tiedonannon aikataulutus 19

Taulukko 1. Palkattomien poissaolojen syykoodit 50

Taulukko 2. Palkallisten poissaolojen syykoodit..... 50

LIITELUETTELO

LIITE 1. Tulolajit

LIITE 2. Sähköpostihaastattelun kysymykset

1 JOHDANTO

Palkanlaskenta koki suuren muutoksen 1.1.2019, kun käyttöön tuli valtakunnallinen tulorekisteri. Tulorekisterin pohjimmaisena tarkoituksena on yhdistää eri viranomaisten tietojen saanti yhdestä paikasta ja samalla vähentää ylimääräistä byrokratiaa. Tämä on vaatinut muun muassa taloushallinto-ohjelmistojen toimittajilta suurta työtä ja resursseja rakentaa toimivat rajapinnat, jotta palkansaajien tulotiedot siirtyisivät oikein ja ajantasaisesti sähköisenä verottajan ylläpitämään rekisteriin.

Tulorekisterin tuomat muutokset ovat vaikuttaneet suuresti myös palkanlaskennan ammattilaisten työtapoihin. Tämän tutkimuksen tutkimusongelmana on selvittää tulorekisterin tuomat haasteet palkanlaskijoiden arkeen; onko uudistus työskentelyä helpottava vai työkuormitusta lisäävä tekijä? Monet työtävät ovat vaatineet uudistuksia, kun tulorekisterin mukana tuli esimerkiksi eri palkkalajien tietoihin vaadittuja tarkennuksia tulolajin laadusta. Toisaalta vuoden 2019 palkansaajien vuosi-ilmoitusten laatiminen tulee kokemaan suuren mullistuksen. Palkanlaskijoiden jokavuotinen työntäyteinen tammikuu on tasoitettu tulorekisterin avulla kattamaan koko vuotta. Myös lakisääteisten ilmoitusten aikataulut kokivat suuren muutoksen; muun muassa aikaisemman verottajan seuraavan kuun 12. päivään mennessä ilmoitetut ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksun suuruuksien ilmoitustapa muuttui. Myös aiemmin usein käytetty palkkaennakko, arkikielessä tunnettu ”kotti” koki suuren muutoksen. Esimerkiksi näitä sekä kaikkia muita tulleita muutoksia tulon käsittelemään tässä tutkimustyössäni palkanlaskijan näkökulmasta ja käytän esimerkkeinä ainoastaan siihen liittyviä tulolajeja. Tulorekisterin ilmoitustapoja on kaksi, 1) suppea ja 2) laaja. Käsitelen tässä tutkimuksessani ainoastaan laajan ilmoitustavan kannalta tulorekisteriin liittyviä tietoja.

1.1 Tutkimuksen tausta ja motivaatio

Tulorekisteri on luotu kansalaisten tulojen ilmoittamista varten. 2019 vuoden aikana tulorekisteriin ilmoitetaan 1.1.2019 lähtien maksetut palkkatulot sekä muut

ansiotulot. Käyttöönoton tuomat muutokset eivät vaikuta palkkojen tai työtulojen maksamiseen, vaan ainoastaan niiden ilmoituskäytäntöön. Tammikuusta 2020 lähtien tulorekisteri tulee kattamaan palkka- ja ansiotulojen lisäksi myös muut etuus- sekä eläketiedot. Rekisterin päällimmäisenä tarkoituksena on toimia yhteisenä rekisterinä, joiden käyttäjänä ovat muun muassa verohallinto, Kela sekä työeläkeyhtiöt. Tulorekisterin avulla esimerkiksi jokavuotiset tammikuussa toimitetut vuosi-ilmoitukset palkansaajien ansiotuloista poistuvat. Sitä voivat eri viranomaistahojen lisäksi käyttää kansalaiset omien tulotietojen tarkasteluun. Tulorekisterin tiedot ovat arkistoituina tallentamisvuotta seuraavat 10 vuotta. (Helsingin seudun kauppakamari 2018.)

Ilmoituskäytännössä tiedot ilmoitetaan tulonsaajakohtaisesti. Tiedoille ei ole esimerkiksi euromääräistä alarajaa. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia palkanmaksajia vuodesta 2019 lähtien; yrityksiä, kotitalouksia, säätiöitä, maatalousyrittäjiä yms. Pakolliset ilmoitustiedot ovat niitä, joita on aikaisemman ilmoituskäytännön mukaan ilmoitettu eri vuosi-ilmoituksilla eri viranomaistahoille. Vapaaehtoisina tietoina ilmoitetaan (vuonna 2019) muun muassa poissaolot ja tulolajien ansaintakaudet. (Helsingin seudun kauppakamari 2018.)

Motivaatio käsiteltävään aiheeseen syntyi suoraan työelämän tarpeesta. Aloitin työt palkanlaskijana 1,5 kuukautta ennen kuin tulorekisteri tuli valtakunnallisesti käyttöön. Työskentelen pohjoismaisessa konsernissa ja olemme velvollisia ohjeistamaan sekä uusia asiakkaitamme, jotka laajentavat toimintojaan Suomeen että muita pohjoismaalaisia kollegojamme Suomen lainsäädännöstä ja muuttuvista ohjeistuksista liittyen palkkahallintoon.

Olen päivittäin tekemisissä tulorekisteriin liittyvien seikkojen ja muutosten kanssa. Vastuullani ovat koko Suomen asiakaskunnan palkansaajien tietojen ilmoittaminen sähköisessä rajapinnassa sekä muut tulorekisteriin liittyvät tekniset asiat. Haluan tämän tutkimuksen avulla saada enemmän syventävää tietoa tulorekisteristä ja samalla saada aiheesta käsikirjan, johon on koottu tärkeimmät huomioon otettavat seikat. Tämä tulee helpottamaan uusien työntekijöiden perehdyttämistä sekä

pohjoismaisten kollegojen kouluttamista Suomen palkkahallinnon säännöistä ja nykyajan vaatimuksista.

1.2 Tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet

Tutkimusongelmanani ovat tulorekisterin tuomat muutokset palkanlaskijan näkökulmasta katsottuna.

- Miten tulorekisteri vaikuttaa palkanlaskijan työtapoihin?
- Onko rekisterin tulo vähentänyt vai lisännyt byrokraattista taakkaa?
- Onko ilmoittamisen muuttunut aikataulutus tasannut palkanlaskijan vuosikalenterin työtaakkaa?
- Mitkä kaikki vanhat toimintatavat muuttuvat tai poistuvat kokonaan?
- Onko tulorekisterin olemassaolo palkanlaskijan työtaakkaa helpottava vai pahentava elementti?

1.3 Tutkimusaiheen rajaus

Olen rajannut tutkimusaiheen kattamaan käytännönläheisesti palkanlaskijan näkökulman, käyttäen esimerkkinä omaa työtehtävääni, tulorekisterin tuomista muutoksista työtapoihin sekä sähköisen taloushallinnon palkanlaskentaosioon vaadittavista muutoksista palkkailmoitusten osalta. Tulorekisteri itsessään on erittäin laaja aihealue, sillä se kattaa monisäikeisesti monta eri palkkahallinnon osaluuetta sekä liittyy moneen sidosryhmään työnantajan velvoitteiden osalta. Tavoitteenani on saada selkeä kuva palkkahallinnon näkökulmasta. Olen rajannut tulorekisterin monista sidosryhmistä tähän tutkimukseen vain ne, jotka ovat suoraan yhteydessä muun muassa palkkatuloihin.

1.4 Tutkimusmenetelmät ja -aineistot

Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Sen pyrkimyksenä on ymmärtää kokonaisvaltaisesti tutkittavan kohteen laatua, ominaisuuksia ja merkityksiä. Kvalitatiivista tutkimusta voidaan tehdä monella erilaisella menetelmällä. Yhteistä näille on korostuva piirre muun muassa

tutkittavan kohteen taustaan, tarkoitukseen ja merkitykseen liittyvät näkökulmat. (Jyväskylän yliopisto 2015.)

Laadullinen tutkimusmenetelmä sisältää monenlaisia aineistonkeruu- ja analyysimenetelmiä. Tutkimuksen etenemiseen on monia eri tapoja, joten ei ole niin sanottua yhtä oikeaa tapaa tehdä kvalitatiivista tutkimusta. Käyttämällä laadullista tutkimusmenetelmää, varmistetaan aineiston ja analyysin luotettavuutta. Sen avulla luodaan laajaa ja yksityiskohtaista tutkimustietoa ja niiden lähdetiedot ovat luotettavia. Tutkimustieto on myös realistista, jota ei välttämättä saataisi selville numeraalisesti tai tilastillisesti. (Proakatemia 2018.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen erityispiirteitä ovat:

- Luonnollisuus – Kohde on luonnollinen tosielämän tilanne, jota ei voi keinotekoisesti esimerkiksi manipuloida.
- Ajantasaisuus – Tutkimus elää ja mukautuu aiheeseen syventymisen myötä.
- Tarkoituksenmukaisuus – Jos tutkimuksessa on mukana haastatteluja, haastateltavat kohdehenkilöt antavat kokemukseräistä tietoa tutkittavasta aiheesta. (Proakatemia 2018.)

Tutkimuksessa käytettyä aineistoa on hyvä rajata. Aiheesta riippuen kannattaa ottaa huomioon lähdeaineistojen ajantasaisuus suhteessa tutkimuksen kohteeseen. (Proakatemia 2018.)

Laadullisessa tutkimuksessa on esimerkiksi tilanne, jossa pyritään ymmärtämään tiettyä ilmiötä, jonka teoreettinen tiedon määrä sekä kokemus ovat vähäistä. (Ghuri & Grønhaug 2010, 105). Tulorekisteri on juuri tämän kaltainen ilmiö, uusi asia, josta on vielä vähän tietoa ja varsinkin käytännön kokemusta. Sen vuoksi kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä oli sopiva tähän opinnäytetyöhön.

Tässä tutkimuksessa on käytetty aineistonkeruumenetelmänä teoreettista tietoa verohallinnon tulorekisteriä koskevalta internet-sivustolta, eri viranomaistahojen tietopankkeja koskien ilmoitusmenetelmiä sekä palkkahallinnon teoriakirjallisuutta. Tutkimusaineistojen lähteet ovat suurimaksi osaksi sähköisiä,

johtuen käsiteltävän aiheen ajankohtaisuudesta. Kirjallisuuden lähteitä on käsitelty kattamaan vertailtaessa aikaa ennen tutkittavan kohteen, tulorekisterin, käyttöönottoa. Ajankohtaiset lait ja säännökset ovat Finlexin ajantasaisesta tietokannasta.

Tämän lisäksi tein sähköpostihaastattelun kahdelle palkanlaskijalle, joilla kummallakin on palkanlaskennan työtehtävistä 20-30 vuoden kokemus. Otin esimerkkinä myös oman työkuvaani muuttumisen 3 vuoden palkanlaskennan työkokemukseni pohjalta. Näin tutkimukseen saatiin mukaan sekä pidempää että lyhyempää työkokemusta sekä pientä vertailua siitä, miten työkokemusvuodetkin vaikuttavat ajatusmaailmaan ja kokemuksiin tulorekisterin tuomista muutoksista. Huomioitavana seikkana haastateltaviin ja itseeni on se, että meillä kaikilla kolmella on käytössä sama palkanlaskentaohjelmisto. Tällä estetään muun muassa ohjelmiston tuomat haasteet vertaillessa tulorekisterin käyttämiseen liittyviä asioita.

1.5 Tutkimuksen rakenne

Tutkimustyön rakenne koostuu neljästä eri luvusta. Luvussa 1 perehdytään sen aiheeseen, tutkimuskysymyksiin sekä käytettyyn tutkimusmenetelmään että teoreettisen aineiston muotoon ja luotettavuuteen.

Luvussa 2 avataan lukijalle tulorekisteriä omana kokonaisuutenaan ja käydään sen tarkoitusperiä läpi. Mitä tulorekisteri tarkoittaa, mitä se kattaa ja sisältää. Mitä tulorekisteri on nyt tällä hetkellä, mitä se on tulevaisuudessa. Mitkä kaikki palkkahallinnon sidosryhmät liittyvät tulorekisteriin ja miten ne siitä hyötyvät. Mitä on kirjattu lainsäädäntöön, mitä oli ennen tulorekisteriä, mitä tulorekisterin jälkeen.

Luku 3 yhdistää tulorekisterin sekä palkanlaskennan käytännönläheisesti. Miten palkanlaskijan työtapa ja täytyy kehittää tulorekisteriä ajatellen. Miten palkanlaskennan ilmoitusmenettely muuttuu jokavuotisesta tammikuun vuosilmoituksista jakautuen tasaisesti jokaiselle kuukaudelle.

Lopuksi luvussa 4 ovat tutkimuksesta tulleet omat johtopäätökseni, jatkotutkimusehdotukset sekä yhteenveto, joka sisältää sähköpostihaastattelun tulokset ja omat kokemukseni aiheesta.

1.6 Aikaisemmat tutkimukset aiheesta

Toukokuun puolessavälissä 2019 esimerkiksi Theseuksen päättötyökannasta löytyi 98 kappaletta kansallista tulorekisteriä käsittelevää tutkimusta. (Theseus 2019.) Suurin osa tutkimuksista oli tehty ennen tulorekisterin voimaantulemista, joten ne ovat keskittyneet enemmän teoreettisesti tulevaisuuden tuomiin muutoksiin ja mahdollisuuksiin tulonmaksajien, tulonsaajien ja viranomaistahojen yhteistyöverkostossa.

2 TULOREKISTERI

Laki tulotietojärjestelmästä määrittelee kansallisen tulorekisterin valtakunnalliseksi tietojärjestelmäksi, jonka käyttäjinä toimivat niin työnantajat, muut suorituksen maksajat sekä sen tietoja hyödyntävät sidosryhmät. Sen pääsääntöisenä tehtävänä on toimia ilmoituskanavana koskien kansalaisten tulotietoja sekä niihin liittyvien lakisääteisten ilmoitus- sekä tiedonantovelvollisuuksien piiriin kuuluvien tietojen ilmoittaminen. (L 12.1.2018/53)

Tulotietojärjestelmä muodostuu niin lakisääteisten tulotietojen sisältävästä tulorekisteristä ja sen osana on myös tietojen oikeellisuutta palveleva rekisteri, joka sisältää niin yksilöinti- kuin yhteystietoja. Tulotietojärjestelmä on työkalu, jonne vastaanotetaan ja tallennetaan muun muassa työnantajien maksamien tulojen tiedot. Sieltä myös välitetään tietoja sidosryhmille, joilla on laillinen oikeus, kuten eri viranomaistahot sekä niille lakisääteisille tahoille, joille suoritusten maksaja on ilmoitus- ja tiedonantovelvollinen. Kaikki tieto tulonmaksajan ja tulotietojärjestelmän välillä luovutetaan sähköisesti teknisen käyttöyhteyden avulla. (L 12.1.2018/53)

Tiedot ilmoitetaan sähköisesti tiedostona rajapinnan kautta tai täyttämällä tulorekisterin oman verkkolomakkeen yksilöllisesti jokaisesta tulonsaajasta. Vain erityisestä syystä tiedot voidaan ilmoittaa paperilomakkeella. (Verohallinto5. 2018.)

Tulorekisteriä ylläpitävä taho on Verohallinnon Tulorekisteriyksikkö. Kyseinen yksikkö myös päättää, mitkä tulorekisteriin tallennetut tiedot luovutetaan sidosryhmien käyttöön sekä myös vastaa näiden tietojen välittämisestä. Tulorekisteriyksikkö ylläpitää, huolehtii tietoturvallisuudesta sekä järjestelmän toimivuudesta yhdessä Verohallinnon kanssa. (L 12.1.2018/53)

Rekisteriin ilmoitetaan tiedot maksetuista palkoista, luontoiseduista, palkkioista, työkorvauksista ja muista verotettavista ansiotuloista. Verottomista korvauksista ilmoitetaan muun muassa kilometrikorvaukset ja päivärahat. Nämä on ilmoitettava myös siinä tapauksessa, vaikka verotettavaa ansiotuloa ei oltaisi maksettukaan.

Ilmoitettaville euromäärille ei ole alarajaa, eikä maksunsaajilla ala- eikä yläkäräjä. Ilmoitusta kutsutaan palkkatietoilmoitukseksi. Se annetaan jokaisesta tulonsaajasta erikseen ja siinä ilmoitetaan kaikki tulolajit, jotka tulonsaaja on kyseisenä maksupäivänä saanut. (Verohallinto1 2018.)

2.1 Tulorekisterin keskeiset tavoitteet

Tulorekisterin keskeisenä tavoitteena on tietojen siirtämisen automatisointi tulon maksajien ja viranomaisten välillä. Tällä saadaan kitkettä välissä tapahtuvaa ylimääräistä byrokratiaa. Tiedonsiirtoa varten on rakennettu tekniset rajapinnat taloushallinto-ohjelmistojen sekä tulorekisterin välille. Tällä automatisoinnilla ollaan saatu poistettua manuaalista työtä ja sen ohessa olevaa inhimillisen virheen riskiä. Näin reaaliaikaisesti ilmoitetut tulotiedot hyödyttävät muun muassa eri etuuksien käsittelyjä. (Verohallinto7 2018.)

Ennen vuotta 2019 työnantajien piti ilmoittaa tiedot maksamistaan palkoista monelle eri taholle, eri teknisissä muodoissa ja erilaisilla aikataulutuksilla. Tulorekisterissä kaikki ilmoitukset tulee tehtyä samalla palkkailmoituksella. Näin moninkertainen raportointi eri sidosryhmille poistuu. (Verohallinto4 2017.)

Sen suurena tavoitteena on myös tukea harmaan talouden torjuntaa. Tulorekisterin vaatimat ilmoitustietojen mahdolliset puutteet mahdollistavat nopean reagoinnin heti palkanmaksun jälkeen. Näin väärinkäytöksiin voidaan reagoida nykyistä nopeammin ja tehokkaammin. Tietojen ilmoittaminen vain tietyille viranomaistahoille poistuu, sillä rekisterin tiedot ovat kaikkien lakisääteisten sidosryhmien saatavilla. (Verohallinto5 2018.)

Tulorekisteri on tulonsaajan ja sen maksajan sähköinen asiointipalvelu. Tulonsaajalla on oikeus katsoa sieltä itseään koskevia tallennettuja tietoja. Hänen tiedoissaan on tulon maksaja myös nimetty. Myös maksaja on oikeutettu tarkistamaan ilmoittamia tietoja esimerkiksi maksetuista palkoista. Kummallakin osapuolella on oikeus korjata tai antaa yhteystietojaan sähköisessä asiointipalvelussa. Tulorekisterin käyttö on maksutonta. (L 12.1.2018/53)

Arkistointiaika on 10 vuotta ja vanhentunut tieto poistetaan aikarajan tultua täyteen tiedon tallentamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Sama aikaraja koskee myös tulonsaajan kuoltua tai jos hänet on julistettu kuolleeksi. Aikarajan laskeminen aloitetaan kuitenkin kuolleen tai kuolinpesän viimeisestä saadusta tulosta. Ilman luonnollisen henkilön kuolintietoa tiedot säilytetään 100 vuotta. (L 12.1.2018/53)

Tulon maksajaa eli esimerkiksi yritystä koskee sama 10 vuoden arkistointiaika. Jos oikeushenkilöä ei ole rekisteröity yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, tallennettu tieto maksetuista palkoista yms. poistetaan 10 vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jolloin viimeinen maksu on maksettu ja ilmoitettu tulorekisteriin. (L 12.1.2018/53)

Tulorekisteriin tuotetut ilmoitukset suoritetuista maksuista eivät vaikuta maksajan tai tulonsaajan muiden lakisääteisten velvoitteiden täyttämiseen. (L 12.1.2018/53)

Jos tulorekisteriin annetut tiedot ovat tuhoutuneet, ne tulee ilmoittaa sinne uudelleen. Verohallinto antaa määräykset ilmoitusvelvollisuudesta. Luonnollisen henkilön henkilötietojen käsittelyssä ei sovelleta EU:n asettamaa GPDR-asetusta, joten tulonsaajalla ei ole oikeutta rajoittaa henkilötietojensa käsittelyä. (L 12.1.2018/53)

Kuvio 1. Tulorekisterin sidosryhmät ja tiedon liikkuminen

2.2 Tulorekisterin ilmoitusaikataulu

Tulorekisteriin tulee ilmoittaa maksetut palkat yms. siihen verrattavat suoritukset palkkailmoituksella viimeistään viidentenä kalenteripäivänä maksupäivän jälkeen. Palkkapäiväksi käsitetään se päivä, jolloin rahasuoritus on palkansaajan tilillä käytettävissä. Laskettaessa viittä kalenteripäivää, huomioon otetaan myös lauantai, sunnuntai ja pyhäpäivät. Viidennen päivän osuessa näille päiville, ilmoitus jätetään sitä seuraavana arkipäivänä. Jos palkka maksetaan muuna kuin rahana, esimerkiksi luontoisetuina, tiedot tulee ilmoittaa tulorekisteriin kuukausittain edun saamiskuukautta seuraavan kuun viidenteen päivään mennessä. (Verohallinto9 2019.)

Tietoja on mahdollista ilmoittaa myös etukäteen, mutta kuitenkin aikaisintaan 45 päivää ennen maksupäivää. Myös työsuhteen päätyminen voidaan ilmoittaa etukäteen. (Verohallinto9 2019.)

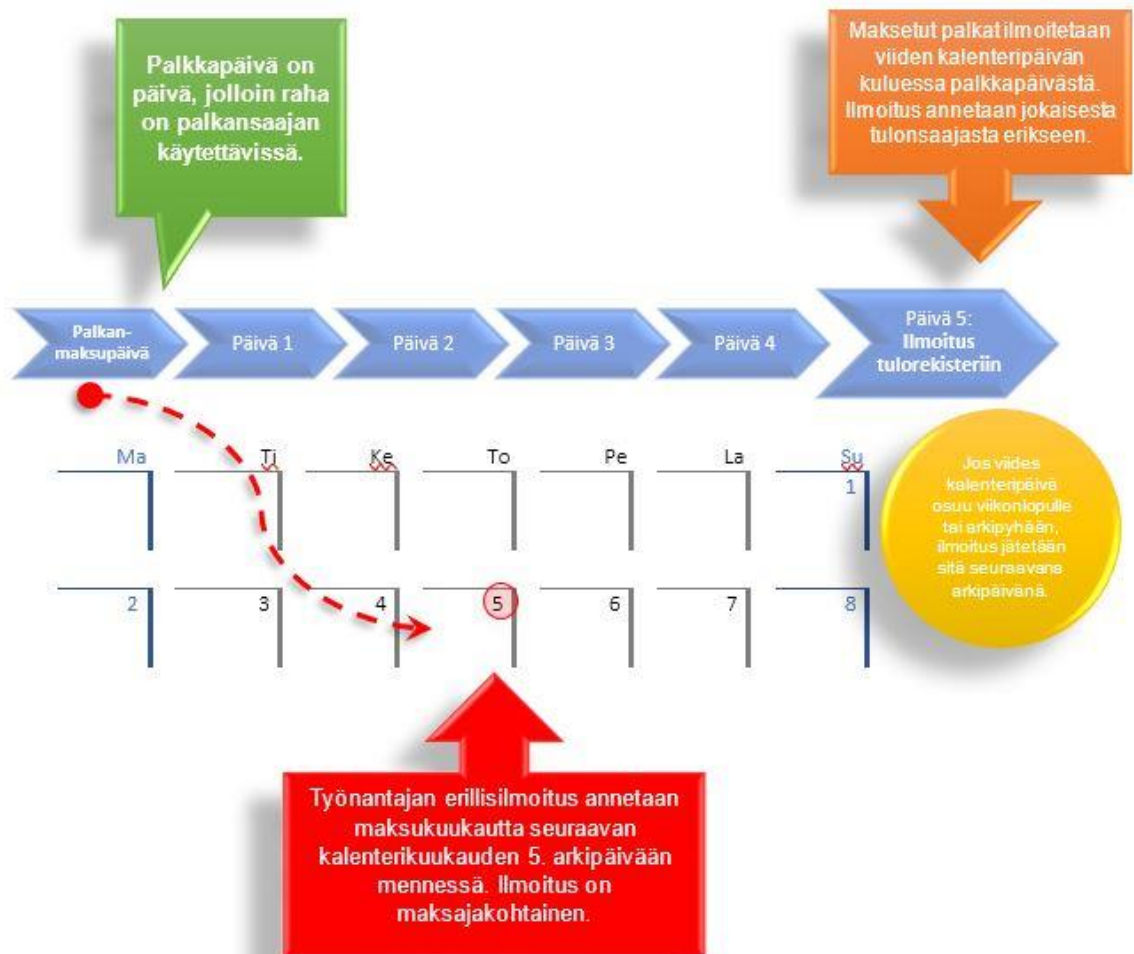
Viiden päivän määräaika koskee palkkoja, joista ilmoitetaan sähköisesti, esimerkiksi suoraan palkanlaskentaohjelmiston rajapinnan kautta. Ilmoituksen voi

tehdä erityisestä syystä paperisena, esimerkiksi jos sähköinen ilmoittaminen on mahdotonta muun muassa ulkomaalaisen maksajan teknisen esteen vuoksi. Paperilomakkeella ilmoittamisen määräaika on kahdeksan kalenteripäivää. (Verohallinto9 2019.)

Tietojen ilmoitusaikataulun tahallisesta laiminlyönnistä seuraa sanktioita. Vuonna 2019 ne ovat harkintakohtaisia, sillä uuden järjestelmän käyttöönotto saattaa aiheuttaa tahattomia viivästymisiä. Tietojen käyttäjät voivat kuitenkin määrätä omia sanktioita. Tulorekisterissä palkkailmoitusten myöhästymisestä määrätään lakisääteinen myöhästymismaksu. Se määrätään vain niistä tiedoista, jotka ovat myöhässä ilmoitettu tai ilmoittamatta. Verohallinto määrää myöhästymismaksun ja sen perusteena käytetään ilmoitettuja tietoja. Tulorekisterin ilmoittamisen määräaika on viisi kalenteripäivää, mutta myöhästymismaksun takarajana pidetään maksupäivän seuraavan kalenterikuukauden kahdeksatta päivää. (Verohallinto17 2018.)

Jos pakolliset tiedot sisältävä palkkailmoitus on myöhässä 1-45 päivää, myöhästymismaksu on 3 euroa/päivä siihen asti, kun tiedot on ilmoitettu tulorekisteriin. Tätä päiväkohtaista maksua määrätään maksimissaan 45 päivän ajalta eli 135 euroa. Jos palkkailmoitus on enemmän kuin 45 päivää myöhässä, määrätään 135 euron myöhästymismaksu. Sen lisäksi päälle lasketaan myöhästyneen ilmoituksen yhteismäärästä 1 prosentti joko veronalaisista tuloista tai TyEl:n alaisista palkoista, riippuen siitä kumpi näistä kahdesta summasta on suurempi. Sama prosentuaalinen osuus määrätään, jos aiemmin ilmoitettuja tietoja oikaistaan yli 45 päivän päästä ilmoituksen tekemisestä. Sanktioita ei tule silloin, jos veronalaiset ja TyEl-maksun alaiset tulot ei muutu aikaisemmin ilmoitettua suuremmaksi. Myöhästymismaksun maksimäärä kalenterivuodessa on 15135 euroa. (Verohallinto17 2018.)

Jos palkkailmoitusta ei tehdä ollenkaan tai tiedot ovat pahasti puutteelliset ja maksaja ei ilmoita tai korjaa tietoja oma-aloitteisesti, sanktiona ei ole enää myöhästymismaksu, vaan seuraamuksena voi olla muun muassa laiminlyöntimaksu ja veronkorotus. (Verohallinto17 2018.)

Kuvio 2. Tulorekisterin tiedonannon aikataulutus

2.3 Portaittainen aikataulutus ja eri viranomaistahot

Tulorekisterin ensimmäinen vaihe alkoi tammikuussa 2019, jolloin tietojen kaikkien maksettujen palkka- ja ansiotulojen ilmoitusvelvollisuus alkoi ja tietoja käyttävät viranomaiset aloittivat uudistuneen prosessin. (Verohallinto5 2018.)

Vuonna 2019 tietoja käyttävät:

- Verohallinto
- Kansaneläkelaitos KELA

- Työeläkelaitokset
- Työllisyysrahasto

Vuonna 2020 palkkatulojen lisäksi ilmoitetaan kaikki maksetut etuudet, kuten esimerkiksi eläkkeet ja kuntoutustuet. (Verohallinto5 2018.)

Vuonna 2020 tietoja käyttävät ja ilmoittavat:

- Työttömyyskassat
- Vahinkovakuutusyhtiöt
- Tilastokeskus

Vuodesta 2021 eteenpäin mukaan tulee myös tiedot ulosottoviranomaiselle perityistä ulosmittauksista niin palkka- kuin etuustuloista. (Verohallinto5 2018.)

Rekisterin käyttöönotto ei luo minkäänlaisia uusia oikeuksia tietojen saamisesta. Vaikka tietojen saantitapa muuttuu aiemmasta, tiedon määrä ja laatu pysyy samana kuin ennenkin. Sidosryhmille luovutetaan tulorekisteristä vain ne tiedot, joihin heillä on oikeus ja joita he tarvitsevat omassa toiminnassaan. Jokaiseen luovutettavaan tietoon on lainsäännöllinen peruste ja oikeus. (Verohallinto5 2018.)

Tiedonkäyttäjien prosessit automatisoituvat tulorekisterin käyttöönoton jälkeen. Valvonta on myös reaaliaikaisempaa ja asiointi on yksinkertaistempaa verrattuna entisiin käyttötapoihin. Rekisterin tarjoamat tiedot nopeuttavat päätöksentekoprosesseja, kuten esimerkiksi KELA-hakemuksien päätöksiä. Tulonsaajalta poistuu esimerkiksi erilaisten liitteiden lähettäminen hakemusten mukana. Uudistuneet toimintatavat auttavat myös sidosryhmiä kehittämään omia toimintojaan. (Verohallinto5 2018.)

Varsinkin vuonna 2020 tuleva etuustietojen liittäminen osaksi tulorekisteriä palkkatietojen lisäksi tuo suuria muutoksia byrokraattisiin ratkaisuihin. Käsittelyt yksinkertaistuvat ja nopeutuvat. Ajantasaiset tulotiedot auttavat ja varsinkin nopeuttavat esimerkiksi etuuspäätöksiä luonneissa tai erilaisten asiakasmaksujen määräämisessä. (Verohallinto7 2018.)

Lainsäädännölliset viranomaistahot ja sidosryhmät saavat hakea rekisteristä tarvitsemansa ansiotulotiedot. Näitä tahoja ovat muun muassa Verohallinto, työeläkelaitokset, työllisyysrahasto (entinen työttömyysrahasto TVR), tapaturmavakuutusyhtiöt, KELA, kunnat ja kuntayhtymät, työttömyyskassat ja työsuojeluviranomaiset. Myös Tilastokeskus tulee saamaan tarvittavat tiedot suoraan tulorekisteristä eikä erillisiä tilastointi ilmoituksia tarvitse enää täyttää. (L 12.1.2018/53)

Tiedot luovutetaan sidosryhmille sellaisenaan kuin ne ovat tulorekisteriin talletettu. Tiedot välitetään koneellisesti tulotietojärjestelmästä erillistä rajapintaa hyväksikäyttäen tiedon käyttäjälle lainsäädännöllisen tiedonsaantioikeuden mukaan. Kun tunnistetietona on annettu yritystunnus ilmoitusaineiston mukana, tiedonsaaja voi saada myös tulonsaajan ja maksajan henkilötunnuksen sekä nimen. Tulorekisterin ilmoituksen tekoon liittyvät yksittäiset lokitiedot voidaan myös luovuttaa suorituksen maksajille ja tiedon käyttäjille valvontaa ja oman toiminnan seurantaan varten. Valvova viranomainen eli tulorekisteriyksikkö saa tarvittaessa vaatia selvityksen tietojen käyttöön ja suojauksen liittyvistä seikoista. (L 12.1.2018/53)

2.4 Tulorekisteri 2019

Tammikuusta 2019 lähtien yritysten hallinnollista taakkaa kevennettiin aloittamalla tuloilmoitusten lähettämisen yhteiseen tulorekisteriin. Tämän ansiosta poistuvat muun muassa vuosittaiset ilmoitukset tammikuussa Verohallinnolle, työeläkeyhtiöille ja työllisyysrahastoon. 2019 tulorekisteriin ilmoitetaan palkkatiedot. Palkkatietoja tuottavat kaikki työnantajat ja muut siihen velvoitetut toimijat, joilla on Suomessa palkkojen ilmoitusvelvollisuus. Ilmoittamisen voi hoitaa myös siihen valtuutettu taho, kuten esimerkiksi tilitoimistot. (Verohallinto4 2017.)

2.4.1 Verohallinto

Laki ennakkoperinnästä säättää veron toimittamisen tuloverolaissa tarkoitettujen veronalaisten tulojen perusteella. Laskettu vero toimitetaan valtiolle, kunnalle, seurakunnalle, yleisradiolle sekä Kelalle. Ennakkoperintä sekä sen maksaminen Verohallinnolle on työnantajan velvollisuus. Se tulee suorittaa silloinkin, vaikka kyseessä olisi niin sanottu ”mini-pidätys” eli ansiotulo on verovapaata ulkomaantyötuloa, mutta siitä tilitetään Verohallinnolle sairauspäivärahan osuus, joka on vuonna 2019 1,54 %. (L 20.12.1996/1118)

Palkansaajan ansiotulon ennakkoperintä toimitetaan ennakonpidätyksenä. Ennakkoperinnässä on vastaavuusvaatimus. Se tarkoittaa, että pidätetyn ennakonpidätyksen määrän tulee vastata mahdollisimman tarkoin verovelvolliselle määrättyjen verovuoden veroasteikkoja ja veroperusteita. Verovelvollisen maksettavaksi määrätystä määrästä vähennetään verovuoden alussa arvioitu kertyvä verovuoden ennakonkanto. (L 20.12.1996/1118)

Ennakonpidätys vähennetään verovelvollisen saamasta bruttotulosta, jonka määrä on laskettu Verohallinnon laskeman veroprosentin mukaan. Jos ennakonpidätys on suurempi kuin maksettava suoritus, maksetaan vain suorituksen mukainen määrä. Ennakonpidätys kohdistetaan sille kuukaudelle, jolloin pidätys on toimitettu. (L 20.12.1996/1118)

Yritys luokitellaan säännöllisesti palkkaa maksavaksi työnantajaksi, jos sillä on vähintään kaksi vakituista palkkatuloa saavaa työntekijää tai jos se maksaa samanaikaisesti vähintään kuudelle palkansaajalle, vaikka näiden työsuhteet olisivat tilapäisiä ja lyhytkestoisia. Ennakonpidätykset lasketaan työntekijöiden toimittamien tai suorituksen maksajien sähköisesti hakemien verokorttien prosenttien mukaan. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 29–44, 66.)

Ennen vuotta 2019 verokorteissa oli kaksi erilaista laskentatapaa; A ja B. A oli palkkakauden, eli eri ajanjaksoille lasketut tulorajat. Viikko, kaksi viikkoa ja kuukausi. Laskentatapa oli kausikohtainen. Työnantaja sai itse päättää, käyttääkö

A tavan laskennassa kausikohtaista vai kumulatiivista laskentaa. A tavan laskenta sopi työntekijälle, jolla oli suhteellisen säännölliset kuukausittaiset tulot. B laskentatavassa on vain yksi tuloraja koko vuodeksi. Siinä tulorajaa seurataan vuositasolla. Yhden vuosirajan verokortti sopii työntekijälle, jolla työtulot saattoivat vaihdella kuukausitasolla suurestikin. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 29–44, 66.)

Näiden lisäksi oli nuorille tarkoitettu portaikkoverokortti. Käytössä on edelleen myös lähdeverokortti. Tätä käyttävät ulkomaalaiset työntekijät, jotka maksavat veronsa Suomeen jos oleskelu kestää enintään kuusi kuukautta. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 29–44, 66.)

Työnantaja, joka maksaa säännöllisesti palkkaa, on velvollinen antamaan kuukausittain Verohallinnolle ilmoituksen pidättämästään ennakonpidätyksistä työnantajasuoritusten ilmoituksella. Kyseisellä ilmoituksella ilmoitettiin niin pidätetyt ennakonpidätykset kuin työnantajan maksama sosiaaliturvamaksu, jonka suuruus riippuu maksetuista sosiaaliturvamaksun alaisista palkoista. Vuonna 2017 voimaan tulleen lain mukaan ilmoitukset tuli tehdä sähköisesti. Ilmoitus tuli antaa siitäkin huolimatta, vaikka palkkoja ei olisi maksettu, jos yritys oli merkitty työnantajarekisteriin. Työnantajasuoritusten veroilmoituksen viimeinen ilmoituspäivä sekä maksun eräpäivä oli palkanmaksukuukautta seuraavan kuun 12. päivä. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 29–44, 66.)

2019 tammikuusta alkaen tuli muutoksia. Tulorekisterillä ei ole vaikutusta oma-aloitteisten veron maksamiseen, eli ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksu. Muuttuvana tekijänä on tietojen ilmoitus Verohallinnolle. Suorituksen maksajan velvollisuus on ilmoittaa Verohallinnolle palkkailmoituksella tulonsaajilta pidätetyt ennakonpidätykset ja perityt lähdeverot tulosaaja kohtaisesti yksittäin. Tietoja ennakonpidätyksistä yms. ei ilmoiteta enää kuukausittaisella oma-aloitteisten verojen veroilmoituksella. Normaalin palkkakauden ennakonpidätykset ilmoitetaan viimeistään viiden arkipäivän kuluessa maksupäivästä. Jos kyseessä on palkkaennakko, tulee sen ennakonpidätys ja sosiaaliturvamaksu suorittaa

Verohallinnolle samana päivänä, kun suoritus on tulonsaajan käytettävissä. (Verohallinto2 2018.)

Verosuoritusten maksutapaan tai maksamisen määräaikoihin tai menettelyihin ei tule muutoksia. Maksujen eräpäivät pysyvät ennallaan eli palkanmaksu kuukautta seuraavan kuukauden 12. päivä. Ainoana poikkeuksena ovat maksetut palkkaennakot; jos kyseessä on palkkaennakko, tulee sen ennakonpidätys ja sosiaaliturvamaksu suorittaa Verohallinnolle samana päivänä kun suoritus on tulonsaajan käytettävissä. Myös tammikuinen vuosi-ilmoitus maksetuista palkoista poistuu tulorekisterin myötä, sillä sinne talletetaan tulot kuukausikohtaisesti. Oma-aloitteisten verojen maksuviitteet yms. pysyvät ennallaan. (Verohallinto2 2018.)

2.4.2 Kansaneläkelaitos KELA

Sairausvakuutuslaissa säädetään lakisääteisen työterveyshuollon aiheuttamien kustannusten sekä vanhempainvapaiden ajalta kertyvien vuosilomakustannusten korvaamista ja näin voidaan tasata työntajalle kohdistuvaa kustannusrasitetta. Kela on vastuussa sairausvakuutuksen toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä sekä vahvistaa lain vaatimuksen mukaiset tarvittavat lomakkeet. (L 21.12.2004/1224)

Työterveyshuollon vastuulla on arvioida työntekijän työkykyisyys ja tarvittaessa yhdessä työnantajan kanssa selvitettävä työntekijän mahdollisuus jatkaa työssään. (L 21.12.2004/1224)

Työntekijällä on oikeus muun muassa sairauspäivärahaan, kun hänen vuosityötulonsa ovat vähintään 1264 euroa. Työnantajalle voidaan maksaa päivärahaetuus siltä osin, kuin työntekijällä on siihen työsuhteen perusteella oikeus. Samalta ajalta, kun työnantaja saa korvauksen Kelalta, etuutta ei makseta. Työnantajalle maksetaan päivärahaetuus siltä osin kuin työnantaja on maksanut työntekijälle palkkaa työkyvyttömyysajalta. Tätä maksetaan enintään 90 arkipäivältä. (L 21.12.2004/1224)

Työnantajalle maksetaan osasairauspäiväraha, jos työntekijälle maksetaan täysi palkka ja työsuhteen ehdoissa on sovittu osasairauspäivärahan maksamisesta

työnantajalle työntekijän sijaan. Tätä maksetaan enintään 120 arkipäivältä. (L 21.12.2004/1224)

Työterveyshuollon vastuulla on arvioida työntekijän työkykyisyys ja tarvittaessa yhdessä työnantajan kanssa selvitettävä työntekijän mahdollisuus jatkaa työssään. (L 21.12.2004/1224)

Sairauspäivä- ja osasairauspäivärahan maksamisen omavastuu aika on työkyvyttömyyden alkamispäivä sekä sitä seuraavat yhdeksän arkipäivää. Jos työntekijä on saman sairauden vuoksi työkyvytön uudelleen 30 päivän kuluessa viimeisestä maksetusta päivärahasta, omavastuuajaksi lasketaan ainoastaan työkyvyttömyyden alkamispäivä. (L 21.12.2004/1224)

Työntekijällä on oikeus äitiyspäivärahaan, jos raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää. Äitiysrahaa maksetaan 105 arkipäivältä. Oikeus siihen alkaa aikaisintaan 50 arkipäivää ja viimeistään 30 arkipäivää ennen laskettua aikaa. (L 21.12.2004/1224)

Isyysraha-oikeus syntyy silloin, kun syntyneen lapsen isä osallistuu vanhempainrahakaudella lapsen hoitoon. Isyysrahaa maksetaan enintään 54 arkipäivältä. Isä saa olla äidin kanssa samaan aikaan vanhempainrahakaudella maksimissaan 18 arkipäivää ja se voidaan jakaa neljään eri jaksoon. Vanhempainrahakauden jälkeen, esimerkiksi äidin palattua työelämään loput jäljelle jääneistä isyysrahaan oikeuttavista päivistä voidaan jakaa enintään kahteen eri jaksoon ja päivät on käytettävä ennen kuin lapsi täyttää kaksi vuotta. (L 21.12.2004/1224)

Vanhempainrahakausi on enintään 158 arkipäivää välittömästi äitiysrahakauden päättymisestä lukien. Vanhemmat saavat päättää, kumpi heistä jää vanhempainvapaalle. (L 21.12.2004/1224)

Edellä mainittujen esimerkkietuuksien laskentaperusteena pidetään vuosituloa. Vuositulo on etuutta tai työkyvyttömyyttä edeltävää kalenterikuukautta edeltävien 12 kalenterikuukauden aikana (tarkastelujakso) maksettua palkkatuloa. Jos työntekijän etuuskautta tai työkyvyttömyyttä edeltävää kalenterikuukautta

edeltäneiden kolmen kalenterikuukauden aikana ovat olleet neljällä kerrottuna vähintään 20 prosenttia suuremmat kuin tarkastelujakson tulot, määräytyy päivärahaetuus vakuutetun hakemuksesta sanottujen kolmen kalenterikuukauden tulojen mukaan. Kolmen kalenterikuukauden tulot muutetaan tällöin vuosituloksi kertomalla ne neljällä. (L 21.12.2004/1224)

Vuositulona tarkoitetaan palkkatuloa, jota on työ- ja virkasuhteen perusteella maksettu palkka. Palkkatuloa ovat myös siihen rinnastettavat palkkiot ja korvaukset. Palkkana pidetään ennakoperintälain määrittelemää ennakonpidätyksen alaista palkkaa, palkkiota tai korvausta. Laskettaessa päivärahaetuuden määrää, palkkatulos vähennetään lakisääteiset ennakonpidätykseen sisältyvä sairausvakuutuksen päivärahamaksu, työeläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu. (L 21.12.2004/1224)

Kun työnantaja maksaa työntekijälle palkkaa työkyvyttömyysajalta, sillä on oikeus hakea Kelalta muutoin työntekijälle kuuluva päivärahan osuus sairausvakuutuslain määräämin ehdoin. Korvattava päiväraha ei vastaa kokonaista maksettua palkkatuloa vaan 60-70 prosenttia siitä. Työnantajan on haettava päiväraha itse Kelalta. Hakemus oli toimitettava paperisena tai sähköisesti Kelan käsiteltäväksi viimeistään kaksi kuukautta työkyvyttömyyden alkamisesta. Omavastuuajan vuoksi työnantaja on velvollinen maksamaan 1+9 päivää sairausajan palkkaa lyhyissä sairauslomissa. Oikeus päivärahan hakuun alkaa vasta omavastuuajan jälkeen. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 232–234)

Työnantaja on oikeutettu hakemaan myös äitiys- ja isyysrahakausilta korvauksen, jos se on maksanut työntekijälle palkkaa esimerkiksi työehtosopimuksen määrittelemältä ajalta. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 232–234)

Kela toivoo, että tulorekisten tullessa käyttöön työnantajat ilmoittaisivat pakollisten palkkailmoitustietojen lisäksi täydentäviä tietoja. Näitä ovat tiedot palvelusuhteesta, poissaoloista ja tulolajeista. Näiden täydentävien tietojen avulla sekä työnantajan että Kelan hakemusprosessi helpottuu, sillä lisäselvitysten ja erilaisten liitteiden tarve vähenee. (KELAA 2019.)

Tulorekisterin tuomat hyödyt kulminoituvat viimeistään vuoden 2020 alussa, sillä silloin Kelalla on tulorekisterissä koko 2019 vuoden tulotiedot käytettävänä. Tällöin loppuu kokonaan erillisten palkkalaskemien liittäminen hakemuksiin, sillä edeltävän 12 kuukauden tulot näkyvät suoraan rekisteristä. (KELAb 2019.)

Riippuen palkanlaskentaohjelmistosta, työnantaja voi hakea jo nyt Kelasta tulorekisteri-ilmoituksella muun muassa sairauspäivärahaa sekä äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa. Hakemuksen tekeminen edellyttää suostumusta sähköisen päätöksen antamisesta. (KELAb 2019.)

Tulorekisterin kautta ei voida tällä hetkellä hakea osasairauspäivärahaa, vuosilomakustannuskorvauksia eikä päivärahoja kuuden kuukauden työtulojen perusteella. (KELAb 2019.)

Sähköisen päätöksen antamiseen pitää erillinen hyväksyntä. Palvelun on voinut ottaa käyttöön 12.1.2019 alkaen. Siitä lähtien on voinut päättää, haluaako työnantajan Kelalta saadut etuuspäätökset paperisena postitse vai sähköisesti. Tulorekisterin kautta lähetetyt hakemukset edellyttää tämän hyväksyntää. Sähköinen hyväksyntä ei koske asiakaskirjeitä saatikka lisäselvityspyyntöjä. Kelan Työnantajan asiointipalvelusta voi etuuspäätökset tulostaa pdf-muodossa. Annetusta sähköisestä etuuspäätöksestä lähetetään ilmoitus työnantajan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Päätökset ovat arkistoituneena palvelussa kuluvan ja edeltävän viiden vuoden ajan. Kun suostumus sähköiseen päätöksenantoon on annettu, sen jälkeen ne käsitellään aina sähköisinä. Suostumus tähän annetaan Työnantajan asiointipalvelussa. (KELAc 2019.)

2.4.3 Työeläkelaitokset

Työnantajan on järjestettävä lakisääteinen eläkevakuutus työntekijälleen, jos maksettua työansiota on kertynyt vähintään vuosittain määritettävän alarajan verran kuukaudessa. Eläketurva on järjestettävä viimeistään heti työansion maksamisen jälkeen. Työnantaja sopii eläketurvan vakuutuksena työeläkelaitoksen kanssa. Sopimus voidaan purkaa, esimerkiksi työeläkeyhtiötä vaihtaessa, aikaisintaan vuoden kuluttua vakuutuksen aloittamisesta. Eläketurvavakuutuksen irtisanominen

ei anna työnantajalle vapautusta lakisääteisestä vakuuttamisvelvollisuudesta. (L 19.5.2006/395)

Työntekijöiden työansiotiedot tulee ilmoittaa työeläkeyhtiölle yksilöittäin. Tiedoissa tulee ilmetä työsuhteessa olevien nimet, henkilötunnukset, työsuhteen alkamis- ja mahdollinen loppumispäivämäärä sekä maksetut palkkatiedot. Työnantaja on velvollinen ilmoittamaan työntekijöilleen työeläkeyhtiön nimen, jossa vakuutus sopimus on voimassa. (L 19.5.2006/395)

Työeläkemaksu koostuu työnantajan ja työntekijän osuuksista. Työntekijän osuus työeläkevakuutus maksusta pidätetään palkanmaksun yhteydessä. Työnantaja tilittää molempien osuudet työeläkeyhtiölle sen laskemien mukaisen laskun mukaan, joka perustuu ilmoitettuihin palkkatuloihin. Työeläkemaksuprosentti on vuosikohtainen ja sen säätää Sosiaali- ja terveysministeriön antamat asetukset. Palkansaajan maksamat työeläkevakuutusmaksut ovat verovähennyskelpoisia. (L 19.5.2006/395)

Eläkevakuutuksen maksuprosentti määräytyy palkan maksupäivän mukaan, ei sen ansaintakaudelta. Eläkemaksua maksetaan kaikista 17–67-vuotiaista työntekijöistä. 53–62-vuotiailla on suurempi TyEl-prosentti. Työnantajan osuus maksusta pysyy samana työntekijän iästä huolimatta. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 51–54)

Aikaisemmin työeläkevakuutuksen alaiset palkat ilmoitettiin työeläkeyhtiöille kahdella tapaa: kuukausittain tai vuosi-ilmoituksena. Kuukausi-ilmoituksella palkkatiedot ilmoitettiin työeläkeyhtiölle palkanmaksua seuranneen kuun alussa. Tämä ilmoitustapa sisälsi kohdekuukauden ja -vuoden sekä maksetut palkka-ansiot. Työsuhteen alkamis- ja päättymistietoja ei ilmoitettu. Käytettäessä vuosi-ilmoitusta, työnantaja tai eläkeyhtiö ennakoivat vuodessa maksettujen palkkojen yhteismäärän ja sen mukaisesti laskutettiin 1-12 kertaa vuodessa. Palkanmaksuvuotta seuraavan vuoden tammikuussa annettiin ilmoitus kaikista edellisenä vuonna maksetuista työeläkevakuutuksen alaisista palkoista. Tämän ilmoituksen perusteella työeläkeyhtiö teki loppulaskelman, jonka perusteella

työnantaja sai joko palautuksen liikamaksusta tai loppulaskun velasta. Kuukausi-ilmoittajan ei tarvinnut tehdä erillistä vuosi-ilmoitusta.

(Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 51–54)

Työnantajan ja työntekijän työeläkemaksut määräytyvät tulorekisteriin ilmoitetun palkkasumman mukaisesti kuukausitasolla. Työnantaja tilittää eläkelaitokselle molempien osuuden. Tulorekisterin ilmoituksessa ilmenee työntekijältä peritty osuus omana tulolajinaan. Työnantajan osuus työeläkelaitos laskee ilmoitetuista tulolajeista, jotka ovat työeläkevakuutuksen alaista ansiota. Maksajan, eli työnantajan, on ilmoitettava se työeläkevakuutus, jonka mukaan tulonsaaja on vakuutettu; työntekijän TyEl tai yrittäjän YEL. Nämä kaksi eläkevakuutusta määritellään työntekijän eläkelain ja yrittäjän eläkelain mukaan. Tulonsaajalle voi samalla palkkatietoilmoituksella antaa vain yhden tiedon työeläkevakuutuksesta. (Verohallinto11 2019.)

Kun kyseessä on yrittäjän nostama palkka osakeyhtiössä, ilmoitukseen merkitään tiedoksi vain YEL ilman muita vakuutus tietoja. Maksaja merkitsee tulorekisterin palkkatieto ilmoitukseen työeläkevakuutustiedoksi Työntekijän työeläkevakuutus (TyEl). Työntekijän kohdalla ilmoitetaan työeläkeyhtiön yhtiötunnus, joita ovat esimerkiksi:

- 46 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- 54 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
- 55 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- 56 Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas (Verohallinto11 2019.)

Tämän jälkeen ilmoitetaan eläkejärjestelynumero, eli niin sanottu vakuutusnumero. Eläkejärjestelynumero on 11 merkkiä pitkä ja sen muoto tulee olla XX-1234567X. Jos vakuutusnumero on lyhempi, väliviivan jälkeen lisätään riittävä määrä nollia, jotta 11 merkin määrä täyttyy. (Verohallinto11 2019.)

Vuonna 2019 TyEl-vakuuttamisen euromääräinen alaraja on 59,36 euroa kuukaudessa. Tämän ylittävät palkkatiedot ja työntekijätiedot on ilmoitettava tulorekisteriin. (Verohallinto11 2019.)

Vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajat nousevat nyt asteittain. Jos työntekijä on syntynyt vuonna 1957 tai sitä aiemmin, vakuuttamisyläikäraja on 68 vuotta. Vuosien 1958–1961 syntyneillä työntekijöille raja on 69 vuotta ja sitä nuoremmilla 70 vuotta. (Verohallinto11 2019.)

2.4.4 Työllisyysrahasto

Työnantajalla ja työntekijällä on velvollisuus maksaa työttömyysvakuutusmaksua. Laissa on säädetty rajoitukset, että maksuvelvollisuutta ei esimerkiksi ole jos;

- Työntekijä on alle 17-vuotias tai yli 65-vuotias.
- Työnantajan maksamat palkat ovat enintään 1300 euroa/kalenterivuosi.
- YEL-vakuutuksen alainen omistaja nostaa palkkaa. (L 24.7.1998/555)

Työttömyysvakuutusmaksun perinnän piiriin kuuluvat sellaiset palvelussuhteet, joista maksettu palkka tai palkkio on ansaittu muun muassa työsopimuslain tarkoitetussa työsuhteessa. Työttömyysvakuutusmaksu koostuu työnantajan ja työntekijän osuuksista. Myös yrityksen osayrittäjäksi määritelty palkkaa nostava työntekijä maksaa työttömyysvakuutusmaksua. Esimerkiksi vuonna 2019 työntekijän maksuprosentti on 1,5 ja työnantajan 0,5 prosenttia. Nämä rajat koskevat yrityksiä, joiden yhteenlaskettu palkka summa on kalenterivuodessa enintään 2 086 500 euroa. Tämän euromääräisen ylittämisen jälkeen työnantajan maksuprosentti on 2,05. Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2019 on 0,78 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,5 prosenttia palkasta (L 24.7.1998/555)

Työttömyysvakuutusmaksua perii Työllisyysrahasto (ent. Työttömyysvakuutusrahasto, TVR). Maksuprosentit muuttuvat kalenterivuositain. Työllisyysrahasto esittää prosenttien määrät Sosiaali- ja terveysministeriölle vuosittain elokuun loppuun mennessä. (L 24.7.1998/555)

Palkansaajan työttömyysmaksun perusteena ovat kaikki sellaiset palkaksi luonnehdittavat veronalaiset ansiotulot, jotka ovat sovittu maksettavaksi

korvaukseksi työstä. Työnantajan maksuperusteena ovat näiden edellä mainittujen työntekijöiden yhteenlaskettu maksettu palkkasumma. (L 24.7.1998/555)

Työttömyysvakuutusmaksu peritään työntekijältä jokaisen palkanmaksun yhteydessä. Työnantaja on veloitettu tilittämään molempien osapuolien maksuerät työllisyysrahastolle. Maksut on jaettu osiin samalle kalenterivuodelle. Työnantaja voi pyytää työllisyysrahastolta ennakkomaksujen luontia ennen vakuutusvuoden vaihtumista. Silloin maksuerät perustuvat ennakkomaksuihin eikä ilmoitettuihin palkkoihin. Määrättävän ennakon tulee vastata mahdollisimman totuudenmukaisesti arvioitujen maksettavien palkkojen määrästä laskettua työttömyysvakuutusmaksua. (L 24.7.1998/555)

Palkansaajan maksamat työttömyysvakuutusmaksut ovat verovähennyskelpoisia. (L 24.7.1998/555)

Työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitetaan kansalaisten työttömyysturvaa, kuten esimerkiksi työttömyyspäivärahaa tai aikuiskoulutustukea. Työttömyysvakuutusmaksuvelvollisuus on sidottu tapaturmavakuutusmaksuvelvollisuuteen, eli maksimissaan maksettujen palkkojen yhteissumma on 1300 euroa (vuonna 2019) kalenterivuodessa. Raja tarkistetaan indeksillä vuosittain ja pyöristetään lähimpään sataan euroon. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 51–54)

Ennen tulorekisterin voimaantuloa työttömyysvakuutusmaksut maksettiin toukokuussa ja lokakuussa ennakkoon arvioitujen palkkatulojen mukaan. Lopullinen laskelma määrättiin tammikuussa annetun ilmoituksen mukaan, jossa kävi ilmi edeltävänä vuonna maksettujen työttömyysvakuutusmaksun alaisten palkkojen yhteissumma. Ilmoituksen perusteella työllisyysrahasto joko palautti liikaa maksetun osuuden tai laskutta velaksi jääneen summan. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 51–54)

Osaomistajaksi määritellään työntekijä, joka työskentelee yrityksessä ja omistaa yksin, tai hänen perheensä tai he yhdessä vähintään 50 prosenttia yrityksestä.

Osaomistaja on myös sellainen, joka työskentelee johtavassa asemassa, esimerkiksi toimitusjohtajana, yrityksessä ja omistaa yksin vähintään 15 prosenttia, tai hänen perheensä tai he yhdessä vähintään 30 prosenttia yrityksestä. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 51–54)

Osaomistajan määritelmä ja rajanveto tulee muuttumaan 1.7.2019 lähtien. Uuden lainmuutoksen mukaan yrityksessä työskentelevä ei-omistava perheenjäsen luokitellaan palkansaajaksi. Näin ollen hänen maksamansa työttömyysvakuutusmaksu tulee olemaan vuoden 2019 heinäkuusta lähtien 1,5 prosenttia. Tällaiseksi luokiteltavalla yritysomistuksen perheenjäsenellä ei ole omistusta, äänimäärää eikä määräysvaltaa yrityksessä. Perheenjäseneksi luokittelussa katsotaan yrityksessä työskentelevän työntekijän avio- ja avopuoliso ja samassa taloudessa asuvat sukulaiset suoraan ylenevässä ja alenevassa sukupolvessa, kuten esimerkiksi lapset tai vanhemmat. (Työllisyysrahasto 2019.)

Vuoden 2019 lähtien työntekijöiden palkkatuloista perityt työttömyysvakuutusmaksut ilmoitetaan tulorekisteriin omalla tulolajillaan. Työllisyysrahasto laskee työnantajan osuuden maksettujen työttömyysvakuutusmaksun alaisten palkkojen yhteissummasta. Vuosirajasta huolimatta (1300 euroa) työnantajan on perittävä työttömyysvakuutusmaksu työntekijän palkasta. Jos euromääräinen raja ei ylity, työntekijältä peritty osuus jää työnantajalle, mutta työntekijä saa sen verotuksessaan vähennyksenä. (Verohallinto11 2019.)

Työntekijän tietoihin tulee merkitä, että on työttömyysvakuutusmaksun laskentatapa normaali vai osaomistaja. Nämä tiedot ovat tärkeitä tulosrekisterin palkkailmoituksessa. (Verohallinto11 2019.)

2.5 Tulorekisteri 2020

Vuonna 2020 tulorekisterin käyttäjien joukko kasvaa, niin tulojen ilmoittajien kuin tietojen käyttäjien puolella. Tulojen ilmoitukseen tulevat mukaan etuuksien ja eläkkeiden maksajat, kuten esimerkiksi työeläkevakuuttajat ja työttömyyskassat.

Tietojen käyttäjiin liittyvät muun muassa vahinkovakuutusyhtiöt ja Tilastokeskus. (Verohallinto4 2017.)

Etuuksien ja eläkkeiden kohdalla pätee sama viiden päivän ilmoitusvelvollisuus maksupäivästä kuin on palkkatuloillakin. Etuus- ja eläketietojen mukaan tulo helpottaa erityisesti sellaisten kansalaisten tilannetta omien reaaliaikaisten tulotietojen hahmottamisessa, jos tulot koostuvat eri maksajatahoilta. Tämä helpottaa ja nopeuttaa myös etuuskäsittelijöiden työtä, sillä ajantasaiset tulotiedot tarkentuvat entisestään. (Verohallinto12 2019.)

2.5.1 Työttömyyskassat

Työttömyyskassalaki määrittelee työttömyyskassan yhteisöksi, jossa jäseninä ovat palkkatyöntekijät tai yrittäjät. Molemmille ryhmille on omat kassansa. Näiden keskeinen tarkoitus on työttömyysturvalain määrittämän ansioturvan ja siihen liittyvien ylläpitokorvausten järjestäminen. (L 24.8.1984/603)

Palkansaajille tarkoitettuun työttömyyskassaan pääsee jäseneksi palkkatyöntekijä, joka on alle 68-vuotias ja työskentelee sellaisella alalla tai ammatissa, joka kuuluu kassan toiminnan piiriin. Palkkatyöntekijäksi määritellään sellainen työntekijä, joka saa palkkatuloa toiselle osapuolelle tehtävästä työstä. Työntekijä voi kuulua vain yhteen työttömyyskassaan samanaikaisesti. (L 24.8.1984/603)

Työttömyyskassan jäsenyys alkaa siitä päivämäärästä lähtien, kun palkansaaja on maksanut jäsenmaksunsa tai aikaisintaan siitä päivämäärästä, kun hän on kirjallisesti hakenut työttömyyskassan jäsenyyttä. (L 24.8.1984/603)

Finanssivalvonta vahvistaa ammattiyhdistysten ja niiden työttömyyskassojen jäsenmaksut. Osalla kassoista jäsenmaksu on prosentuaalinen osuus maksetusta palkkatuloista ja osalla se on kiinteä kuukausi- tai vuosimaksu. (Työttömyyskassojen yhteisjärjestö 2019.)

Jos työnantaja kuuluu alan työnantajaliittoon, työnantaja on velvollinen perimään työntekijän palkasta ammattiyhdistyksen ja sen työttömyyskassan jäsenmaksun ja tilittämään sen edelleen eteenpäin yhdistyskohtaisesti, jos työntekijä sitä pyytää.

Perimisen ja tilittämisen ehtona on kirjallinen sopimus palkansaajan ja työnantajan kesken. Perintä saa ainoastaan koskea ammattiyhdistyksen ja sen työttömyyskassaan liittyviä maksuja. Nämä maksut ovat palkansaajalle vähennyskelpoisia verotuksessa. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 71–72)

Ammattiyhdistysten ja niiden työttömyyskassojen maksuprosentit tai kiinteät euromäärät muuttuvat vuosittain. Yhdistys on velvollinen ilmoittamaan luvut työnantajalle perintää varten. Prosentuaalinen jäsenmaksun osuus lasketaan ennakonpidätyksenäläisen palkkatulon mukaan. Perityistä maksuista annetaan ammattiyhdistykselle ja työttömyyskassoille työehtosopimusten mukaan selvitys tietyllä aikataululla. Jollei muuta mainita, niin edellisen vuoden maksut ilmoitetaan seuraavan vuoden tammikuussa. Vuosi-ilmoitusta ei tarvitse antaa, jos ammattiyhdistys on antanut työnantajalle yksilökohtaiset viitenumerot perittyjen jäsenmaksujen suorittamiseksi. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 71–72)

Tulorekisterin myötä ammattiyhdistysmaksuihin, niiden perintään ja ilmoittamiseen ei tule muutosta entisiin toimintatapoihin. Ainoa ero entiseen on se, että työttömyyskassa saavat/ilmoittavat tulotiedot rekisteristä ja rekisteriin. Perityt jäsenmaksut tulee ilmoittaa ammattiyhdistykselle niiden ohjeistuksien mukaan ja tehdä vuosi-ilmoitus Verohallinnolle kuten ennenkin. (Verohallinto3 2019.)

2.5.2 Vahinkovakuutusyhtiöt

Työnantaja on lakisääteisesti velvollinen vakuuttamaan työntekijänsä työtapaturman ja ammattitaudin varalta. Vakuuttamisvelvollisuus on siinä tapauksessa, kun kalenterivuonna maksettujen palkkojen yhteissumma ylittää 1300 euroa. Työntekijäksi luokitellaan työsopimuslain määrittelevä palkansaaja, joka tekee palkkaa vastaan työtä toiselle osapuolelle. (L 24.4.2015/459)

Työtapaturmavakuuttaminen on myös pakollista johtavassa asemassa olevalle palkansaajalle, esimerkiksi toimitusjohtajalle. Velvollisuus täyttyy, jos hän omistaa enintään 30 prosenttia yksin tai enintään 50 prosenttia yhdessä perheenjäsentensä kanssa yrityksestä jossa työskentelee. (L 24.4.2015/459)

Lakisääteinen tapaturmavakuutus korvaa mahdollisten työtapaturmien ja ammattitautien aiheuttamat kustannukset niin työnantajalle kuin työntekijälle. Laki säätelee vahinkopäiväksi työtapaturman sattumispäivää sekä ammattitaudin kohdalla sen ilmenemispäivää. Tapaturman tai ammattitaudin kohdalla tulee todentaa lääketieteellinen syy-yhteys. Tapaturmavakuutuksen vakuuttamispiiriin kuuluvat työajan lisäksi työmatkat kodin ja työpaikan välillä. Se kattaa myös tehtävän etätöön työnantajan nimiin. (L 24.4.2015/459)

Työtapaturmaksi määritellään ulkoisesta tekijästä johtuvaa äkillistä ja odottamatonta tapahtumaa, jonka seurauksena työntekijälle aiheutuu vamma tai sairaus. Tähän lasketaan myös työolosuhteissa tapahtunutta vammautumista tai sairastumista, esimerkiksi myrkyllisen höyryn hengittäminen tai paleltuminen. Työssä sattuneena pidetään tapaturmaa, joka on sattunut työntekijälle työnteon yhteydessä. Jos työtapaturman aiheuttama vamma pahenee, siitä maksetaan enintään kuuden kuukauden ajalta korvausta. Aika voi olla pitempi, jos syynä on muun muassa hoidon odottaminen. (L 24.4.2015/459)

Ammattitaudiksi luokiteltavaksi sairaudeksi luokitellaan sellainen, jonka aiheuttajana on ollut altistuminen fysikaaliselle, kemialliselle tai biologiselle tekijälle työtehtävien aikana. Sairauden luokittelu ammattitaudiksi edellyttää sellaista lääketieteellistä tutkimusta, jossa käytetään riittävää tietoa työntekijän työolosuhteista sekä työssä olevasta altistuksesta. Valtioneuvoston asetuksella luetaan ne sairaudet ammattitautiluettelossa, joista on vahva näyttö syy-yhteyssuhteesta työn ja sairauden välillä. Lakisääteisen työtapaturmavakuutuksen ansionmenetyskorvauksia työntekijälle ovat päiväraha, tapaturmaeläke sekä kuntoutusraha. (L 24.4.2015/459)

Työnantajan on otettava lakisääteinen tapaturmavakuutus ennen työsuhteen alkua, jos tiedossa on, että kalenterivuoden palkkatulot tulevat ylittämään 1300 euroa. Vakuutuksen katsotaan kattavan kaikki työntekijät, elleivät esimerkiksi heidän työtehtävänsä eroa toisistaan niin, että vakuuttamiselle on eri peruste ammattiryhmittäin. Vakuutuksen voimassaolo alkaa siitä ajankohdasta, kun

vakuutusyhtiö on todistettavasti vastaanottanut vakuutushakemuksen. (L 24.4.2015/459)

Vakuutus on ajallisesti määriteltynä jatkuva ja vakuutuskausi on kalenterivuosi. Jos vakuutus otetaan kesken vuotta, sen vakuutuskausi päättyy ottamisvuotta seuraavan kalenterivuoden viimeisenä päivänä. Määräaikaisen vakuutuksen voi ottaa enintään vuoden kestävä erityistä työkohdetta varten. Vakuutuskausi on tällöin vakuutuksen voimassaoloaika. (L 24.4.2015/459)

Vakuutusta otettaessa työnantajalla on ilmoitusvelvollisuus tarkoista yritystä koskevista tiedoista. Vakuutusmaksun määrä määräytyy muun muassa yrityksen toimialasta, työntekijöiden työtehtävistä ja niiden perusteella arvioiduista tapaturma- ja ammattitautiriskeistä. Yrityksessä tapahtuvista muutoksista tulee tiedottaa vakuutusyhtiölle 30 päivän kuluessa. (L 24.4.2015/459)

Yritys ottaa vakuutusyhtiöstä sekä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen sekä ryhmähenkivakuutuksen, joka on niin sanottu liitännäisvakuutus. Tapaturmavakuutuksen prosentti on yleisesti 0,3-8,0 prosentin luokkaa. Parantamalla työturvallisia seikkoja, prosentti voi pienentyä. Ryhmähenkivakuutuksen vuotuinen maksuprosentti on noin 0,07. Tapaturmavakuutus kattaa niin työtapaturmat kuin ammattitaudit, ryhmähenkivakuutus on ainoastaan työntekijän kuoleman varalta. Toisin kuin tapaturmavakuutus, ryhmähenkivakuutus on voimassa työajan lisäksi vapaa-aikana. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 57–60.)

Vakuutusyhtiölle annettiin aikaisemmin joka tammikuu edeltävän vuoden tiedot maksetuista tapaturmavakuutusmaksun alaisista palkoista. Työnantaja maksoi ennakolta arvioitujen palkkatulojen perusteella laskettuja vakuutusmaksuja ennakkoon vakuutuskaudelta ja kyseisiä maksuja verrattiin palkkailmoituksen summaan. Samalla ilmoituksella käsiteltiin niin tapaturmavakuutuksen kuin ryhmähenkivakuutuksen summat. Näiden perusteella keväällä tuli loppulaskelma ja työnantaja sai joko palautusta liikamaksusta tai laskun velasta. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 57–60.)

Tulorekisterin mukana tämäkin ilmoitusmenettely uudistuu. Työntekijöiden tietoihin henkilörekisterissä lisätään Tilastokeskuksen Ammattiluokitus 2010 -koodistosta työnimikkeeseen sopiva koodi. Tämän saman koodin määrittelee vakuutusyhtiö työntekijäryhmittäin. Vuoden 2020 alussa vakuutusyhtiöt saavat vuoden 2019 maksettujen tapaturmavakuutusten alaisten työtulojen yhteissumman annetuista palkkailmoituksista ja tasaavat edeltävän vuoden maksetut ennakkomaksut niiden tietojen perusteella työntekijäryhmittäin.

(Verohallinto8 2019.)

2.5.3 Tilastokeskus

Tilastokeskus kerää vuosittain yksityissektorin yrityksiltä työssäkäyntitilastomateriaalia ammattitiedonkeruulla. Tilastokysely kohdistuu edelliseen vuoteen ja vastausaika on ollut yleensä maaliskuussa. Ammattitieto otetaan tilastoa varten hallinnollisista rekistereistä jos siihen on mahdollisuus. Kyselyyn valittavat yritykset ovat järjestäytymättömiä ja ne eivät sisälly Tilastokeskuksen palkkatilaston otokseen. Yritysten tiedonantovelvoite perustuu tilastolakiin, jonka mukaan elinkeinonharjoittajilla on velvollisuus antaa tietoja Tilastokeskukselle salassapitosäännösten estämättä. Nämä välttämättömät tiedot luovutetaan tilastojen laatimista varten. (Tilastokeskus 2019.)

Kerätyt tiedot käytetään tilastointi- ja tutkimustarkoituksiin. Tilastointitarkoitukseen kerättävät tiedot ovat lakisääteisesti salassa pidettäviä. Niitä voidaan luovuttaa myös tilastollisten selvitysten sekä tieteellisten tutkimusten tekoon. Tiedot ovat vain niiden Tilastokeskuksen työntekijöiden saatavilla, joiden työtehtävät vaativat niiden käyttöä. Tilastolaki kieltää tilastotarkoituksiin kerättyjen tietojen käytön esimerkiksi tutkinnassa, oikeudenkäynnissä tai yritystä koskevassa asian käsittelyssä. (Tilastokeskus 2019.)

Vuosittaisilla tilastoinneille selvennetään muun muassa yksityissektorin palkkatasoja, ammatteja, tehtyjä ylitöitä, viikkotyötunteja, palkkauksen muotoja

sekä työsopimuksen kesto; määräaikainen vai toiseksi voimassaoleva. (Tilastokeskus 2019.)

Suurimman hyödyn Tilastokeskus saa, kun tulorekisterin palkkailmoituksella ilmoitetaan mahdollisimman kattavat tiedot, eli pakollisten tietojen lisäksi täydentäviä tietoja. Tilastokeskukselle tärkeimmät seikat tilastointia varten ovat palkkaerien tarkat erittelyt, onko työsuhde koko- vai osa-aikainen, missä toimipaikassa työ on tehty ja mikä on ammattikoodi. Kun kaikki nämä tiedot on täytetty mahdollisimman kattavasti, palkanlaskijoiden ei tarvitse lähettää näitä tietoja enää erikseen uudestaan Tilastokeskukselle erinäisiin kyselyihin vastaten. (Tilastokeskus2 2019.)

2.6 Työnantajan erillisilmoitus

Lain mukaan työnantaja on velvollinen maksamaan palkoista sairausvakuutusmaksun, jos työntekijä on Suomessa vakuutettu. Velvollisuutta ei ole, jos työntekijä on alle 16-vuotias ja yli 67-vuotias. (L 9.9.2016/771)

Sairausvakuutuksen maksuperusteena on työnantajan maksamien palkkojen yhteismäärä. Sairasvakuutuslaissa palkalla tarkoitetaan tuloverolain mukaista ennakonpidätyksen alaista palkkaa, palkkiota ja korvausta, ulkomaan työskentelystä maksettua ennakonpidätyksen alaista palkkaa, rajoitetusti verovelvollisen palkkaa ja ulkomailta tulleen palkansaajan lähdeveron alaista palkkaa. Merkitsevänä asiana on, että työntekijä on vakuutettu Suomessa. (L 9.9.2016/771)

Vakuutusmaksu kohdistetaan sille kuukaudelle, kun sen perusteena oleva ennakonpidätyksen alainen palkka on maksettu ja ennakonpidätys peritty. (L 9.9.2016/771)

Työantajalla on oikeus sairausvakuutusmaksun palautukseen siinä tapauksessa, kun esimerkiksi työntekijälle on korvattu sairausloman ajalta maksettua palkkaa sairauspäivärahalla. Tästä summasta työnantajalla on oikeus oikaista

vakuutusmaksun osuus ja kohdistaa korjaus seuraavalle kuukausi-ilmoitukselle. (L 9.9.2016/771)

Ennen tulorekisteriä sairausvakuutusmaksu ilmoitettiin ja maksettiin yhdessä perittyjen ennakonpidätyksen kanssa samalla työntajasuoritusten oma-aloitteisten verojen veroilmoituksella (ent. kausiveroilmoitus). Määräaika ilmoituksen jättämiselle ja maksamiselle oli palkanmaksukuukautta seuraavan kuun 12. päivä. Palkan ansaintakaudella ei ole merkitystä, palkan maksupäivä määrää sairausvakuutuksen tilityskuukauden. (Mattinen, Parnila & Orlando 2017. 50–51.)

Työnantajan erillisilmoituksen ilmoitusvelvollisuus riippuu siitä, onko palkkatulojen maksaja säännöllinen vai satunnainen työnantaja. Näissä erottavana tekijänä on se, että säännöllinen työnantaja maksaa esimerkiksi kuukausittain säännöllistä palkkaa työntekijöilleen ja kuuluu Verohallinnon ylläpitämään työnantajarekisteriin. (Verohallinto16 2018.)

Säännöllisesti palkkaa maksavan työnantajarekisteriin kuuluvan yrityksen tulee antaa työnantajan erillisilmoitus joka kuukausi. Ilmoitus tulee antaa silloinkin tulorekisteriin, vaikka maksetut tulot eivät olisi työnantajan sairausvakuutusmaksun alaista tuloa tai palkkoja ei ole kohdekuukaudella lainkaan maksettu. (Verohallinto16 2018.)

Satunnainen työnantaja antaa ilmoituksen vain palkanmaksukuukausilta, eli silloin kun on antanut tulorekisteriin myös palkkailmoituksen maksetuista palkoista ja esimerkiksi verottomien kustannusten korvauksista. Muina kuukausina ilmoitusta ei tarvitse antaa. (Verohallinto16 2018.)

Työnantajan erillisilmoituksen viimeinen jättöpäivä on palkanmaksukuukautta seuraavan kuun 5. päivä. Jos päivä osuu lauantaille, sunnuntaille tai pyhäpäivälle, ilmoitus tulee jättää sitä seuraavana arkipäivänä. Maksun eräpäivä on palkanmaksukuukautta seuraavan kuun 12. päivä. (Verohallinto16 2018.)

3 TULOREKISTERI JA PALKANLASKENTA

Palkanlaskentaohjelmistot on päivitetty tulorekisterin voimaantuloa varten. Ohjelmiston ja tulorekisterin välille on rakennettu tekninen rajapinta, jonka avulla tieto saadaan siirrettyä sähköisesti kahden eri sovelluksen välillä. Tällä ratkaisulla koko palkkailmoitusten lähetys on automatisoitu. Tiedot saa helposti lähetettyä ohjelmistosta käsin eikä tarvitse esimerkiksi kirjautua erilliseen portaaliin lisäämään manuaalisesti tietoja. Manuaalisen työn vähennettyä myös inhimillisten virheiden riski poistuu. (Verohallinto14 2018.)

Erillistä kirjautumista tai tunnistautumista tietojen lähettämässä ei myöskään tarvita. Kun yhteys on kerran avattu ohjelmiston ja tulorekisterin välille ja sopimus palvelun käytöstä on luotu, ilmoittaminenkin nopeutuu ja siihen liittyvät työtehtävätkin kevenevät huomattavasti. (Verohallinto14 2018.)

Teknisen rajanpinnan käyttöön vaaditaan varmenne. Sen voi muodostaa tulorekisterin varmennepalvelusta joko yritys itse tai valtuuttaa tilitoimiston tähän. Jos varmenne annetaan vain yritykselle, sen on itse ilmoitettava palkat teknistä rajapintaa pitkin. Tilitoimistolle annettu varmenne vaatii sitoumuksen, jotta se ilmoittaa vain niiden asiakkaiden palkkatiedot, joiden kanssa on tehty tästä keskinäinen sopimus. Yritys tai tilitoimisto tarvitsee vain yhden varmenteen; ei erikseen jokaiselle käyttäjälle. (Verohallinto14 2018.)

Aikaisemmin palkkatietojen ilmoittamisessa oli monia manuaalisia vaiheita; ilmoituksen laatiminen, kirjautuminen tarvittavaan palveluun, tiedoston siirtäminen ja lähetys. Teknisen rajanpinnan avulla nämäkin työvaiheet on saatu automatisoitua. (Verohallinto14 2018.)

Tulorekisterin ja palkanlaskentaohjelmiston välille voi asettaa kolme erilaista rajapintaa. Nämä on ajateltu kerralla ilmoitettavien palkkatietojen näkökulmasta. Rajapinnat ovat Reaaliaikainen Web Service -rajapinta, Viivästetty Web Service -rajapinta sekä SFTP-rajapinta. (Verohallinto14 2018.)

Reaaliaikainen Web Service -rajapinta:

Vähän ilmoituksia, välitön palaute. Se sopii pieniin ilmoituksiin, kuten esimerkiksi yhden palkka-aineiston ilmoittamisen kerralla. Rajapintaa käyttäessään ilmoittaja saa välittömän palautteen siitä, että ilmoitus on vastaanotettu tulorekisteriin. (Verohallinto14 2018.)

Viivästetty Web Service -rajapinta:

Suuri määrä ilmoituksia. Tämä rajapinta on tarkoitettu suuren määrän ilmoituksia yhdellä palkkailmoituksella. Tulorekisteri lähettää palvelupyyntöön synkronisen vastaanottokuittauksen. Vastaanottokuittaus sisältää mahdolliset palvelupyynnön vastaanotossa havaitut virheet eriteltyinä. Tulorekisteri käsittelee aineiston. Tiedon lähettäjä hakee tulorekisteriltä palautteen lähetetystä aineisto. Palaute voi ilmoittaa että aineisto on voimassa tai siinä on virheitä, jotka tulee korjata ja lähettää aineisto uudelleen. Sen jälkeen pitää vielä hakea uudestaan palaute, että aineisto on kuitattu tulorekisterissä voimassa olevaksi. (Verohallinto14 2018.)

SFTP-rajapinta:

Suuri määrä ilmoituksia. Tietojen ilmoittaja muodostaa aineistotiedoston ja lähettää sen tulorekisteriin. Tulorekisteri vastaanottaa aineistotiedoston ja käsittelee tiedoston sisältämät tiedot. Kun aineisto on käsitelty tulorekisterissä, tietojen ilmoittaja saa SFTP-rajapinnan kautta noudettavaksi palautetiedoston, joka sisältää käsittelypalautteen. (Verohallinto14 2018.)

Tulorekisteri käsittelee saapuneet ilmoitukset saapumisjärjestyksessä ja käsittelyyn ja palautteen saamiseen voi mennä enemmänkin aikaa. Ajan kulumiseen palautteiden haussa vaikuttaa muun muassa lähetetyn aineiston koko. Jos aineisto ylittää kooltaan 50Mt, suositellaan sen jakamista pienempiin eriin ennen lähettämistä. (Verohallinto14 2018.)

3.1 Tulon maksaja ja tulonsaaja

Tulorekisterissä tulon eli suorituksen maksajalla tarkoitetaan muun muassa työnantajaa, työn toimeksiantajaa ja muita näihin rinnastettavia tahoja. Myös muuna kuin rahana maksava edun suorittaja (palkanmaksaja) ja oikeushenkilö, jonka maksamia suoritteita ovat eläkkeet, etuudet sekä niihin rinnastettavia rahallisia suorituksia. (L 12.1.2018/53)

Tulorekisterin tulonsaajan käsite kattaa luonnolliset henkilöt, kuten työntekijät, kuolinpesät sekä oikeushenkilö, jolle on tulotietojärjestelmä lain mukaisesti maksettu rahallinen suoritus tai annettu muuna kuin rahallisesti maksettu etu, kuten esimerkiksi luontaisetu. (L 12.1.2018/53)

3.2 Palkansaajan veronalaiset ja verovapaat ansiot ja korvaukset

Tuloverolaki määrittelee veronlaiseksi ansiotuloksi työsuhteen perusteella ansaitun palkan sekä siihen rinnastettava tulon. Näitä ovat esimerkiksi erilaiset luontoisedut, kuten puhelin ja autoetu, jotka vuosittain arvioidaan käypään arvoon verottajan ohjeistusten mukaan. (L 30.12.1992/1535)

Työnantajan tarjoamien vapaaehtoisten työntekijöille tarkoitettujen säästöhenkivakuutuksen sekä yksilöllisen eläkevakuutuksen maksut ovat vakuutetun työntekijän verotettavaa tuloa, jos niiden yhteismäärä verovuonna ylittää 8500 euroa. Tähän mainittuun yhteismäärään lasketaan kaikkien työnantajien maksamat maksut. (L 30.12.1992/1535)

Veronalaista ansiotuloa on työsuhteeseen perustuva osakeanti. Osakkeet tai osuudet saadaan merkitä alempaan hintaan mitä käypä arvo on. Etu on veronalaista siltä osin kuin osakkeen tai osuuden hinnasta saatu alennus on enemmän kuin 10 prosenttia osakkeen tai osuuden käyvästä hinnasta. Saatu alennus on koko määrältään veronalaista tuloa, jos etu ei ole henkilöstön enemmistön käytettävissä. Myös työsuhde-optioilla hankitut osakkeet ja osuudet ovat veronalaista ansiotuloa. Työsuhdeoptiota katsotaan käytettävän, kun verovelvollinen saa tai hankkii sen kohteena olevat osakkeet tai osuudet. (L 30.12.1992/1535)

Työnantajan tarjoama joukkoliikenteen työsuhdematkalippu on 300 euroon asti verotonta tuloa. Sen lisäksi verovapaus jatkuu 750 euron ylittävältä osalta 3400 euroon asti. (L 30.12.1992/1535)

Verottomiin kovauksiin luetaan työmatkoihin liittyvät kulukorvaukset, kuten kilometrikorvaukset, päivärahat, ateriakorvaukset ja yömatkarahat. Työmatkaksi luokitellaan matkaa, joka suoritetaan tilapäisesti verovelvollisen toimesta työhön liittyvien tehtävien suorittamiseksi. Verohallinto määrittelee etukäteen vuosittain näiden matkakustannuskorvausten euromäärät. (L 30.12.1992/1535)

3.3 Palkkailmoitusten ilmoitustiedot

Tulorekisterin palkkailmoituksella on ilmoitettavissa kahdenlaisia tietoja; pakollisia ja täydentäviä. Mitä enemmän tulon maksaja ilmoittaa tietoja, sitä paremmin tulorekisterin tiedonkäyttäjät hyötyvät niistä ja tämä keventää ilmoitusvelvollisten byrokraattista taakkaa. (L 12.1.2018/53)

Pakollista tietoa ovat esimerkiksi tulonsaajan sekä sen maksajan yksilöinti- ja yhteystiedot:

- suomalainen henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- vieraassa valtiossa asuvasta asuinvaltion antama vero- tai henkilötunnus tai, jos näitä tietoja ei ole, muu vastaava tunnus
- 1 kohdassa mainittujen tietojen puuttuessa nimi, syntymäaika ja tulonsaajan sukupuoli sekä osoite Suomessa tai asuinvaltiossa;
- tulonsaajan asuinvaltio ja yhteystiedot asuinvaltiossa, jos tulonsaaja on rajoitetusti verovelvollinen. (L 12.1.2018/53)

Näiden lisäksi tallennetaan suorituksen maksajan ilmoittajan tai yhteys henkilön yhteystiedot. (L 12.1.2018/53)

Kun palkkailmoitus ladataan teknisen rajapinnan kautta, pitää ilmoittaa myös tekniset tiedot, joita ovat esimerkiksi:

- aineistotyyppi

- aineiston muodostamishetki
- tietolähde
- maksajan aineistoviite
- aineiston omistaja
- aineiston muodostaja
- aineiston lähettäjä
- virheellisten ilmoitusten käsittelyn ohjaus
- aineiston yhteyshenkilö. (Verohallinto13 2019.)

Maksajasta ilmoitetaan siinä tapauksessa omalla tyyppimerkinnällään, jos se on:

- kotitalous
- tilapäinen työnantaja
- julkisyhteisö
- ulkomainen työnantaja
- ulkomainen konserniyhtiö
- valtio
- valtion liikelaitos tai erillishallinnollinen valtion laitos. (Verohallinto13 2019.)

Tulonsaajasta ilmoitetaan erikseen tyyppimerkintä, jos se on:

- osaomistaja-tieto, jos tulonsaaja on työttömyysturvalain mukainen osaomistaja (huom. lakimuutos 1.7.2019)
- avainhenkilö
- ulkomailla asuva vuokratyöntekijä
- rajakunnassa työskentelevä henkilö
- ulkomailla työskentelevä henkilö
- urheilija
- esiintyvä taiteilija
- tulonsaaja on oleskellut Suomessa enintään 183 päivää verosopimuksessa tarkoitettuna ajanjaksona

- työnantaja maksaa työntekijän puolesta verot (nettopalkkasopimus)
- yhteisö
- tulonsaaja on rajoitetusti verovelvollinen. (Verohallinto13 2019.)

Työntekijän työsuhteeseen perustuvista vakuutustiedoista annetaan:

- työeläkelaitoksen yhtiötunnus ja eläkejärjestelynumero
- työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusnumero ja yhtiön tunniste, jos työnantajalla on samanaikaisesti voimassa useita työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksia
- tieto työeläkevakuutuksesta, eli onko vakuutettu YEL- vai TyEl-vakuutuksen alainen
- vakuuttamisen poikkeustilanteen tyyppi -tieto, jos työnantajalla ei ole velvollisuutta vakuuttaa tulonsaajaa tai tulonsaaja ei kuulu Suomen sosiaaliturvan soveltamispiiriin
- tulolajiin liittyvä vakuuttamistiedon tyyppi -tieto, jos tulosta maksetut sosiaalivakuutusmaksut poikkeavat tulolajille määritellystä oletuksesta. (Verohallinto13 2019.)

Maksetusta tulosta ilmoitetaan muun muassa:

- tulojen ansaintakaudet
- tieto siitä, jos suoritus on maksettu muuna kuin rahana
- tieto siitä, jos maksettu suoritus on kertaluonteinen
- palkan yksikköä koskevat tiedot
- yksikkö: tunti, päivä, viikko, jakso
- yksikön hinta
- yksikön lukumäärä. (Verohallinto13 2019.)

Näiden lisäksi olisi hyvä ilmoittaa poissaolotiedot; niin palkalliset kuin palkattomatkin. Poissaoloista tulisi ilmoittaa täydentävänä tietona poissaolon syykoodi, alkamis- ja päättymispäivät sekä poissaolon kesto päivinä. (Verohallinto13 2019.)

Ansaintakaudella tarkoitetaan sitä ajanjaksoa, jonka aikana tulo on ansaittu. Esimerkiksi ylityöt maksetaan seuraavassa kuussa, niiden ansaintakaudeksi annetaan vaikka 1.-30.4.2019 ja kuukausipalkan ansaintakausi on 1.-31.5.2019. Erotuksena ansaintakaudessa on vuosilomien pitäminen; loma-ajanpalkan ja lomarahen ansaintakaudeksi merkitään se lomanansaintavuosi, jonka aikana käytettävät päivät ovat ansaittu. Esimerkiksi 1.4.2017–31.3.2018. (Verohallinto13 2019.)

Palkkailmoitukselle ei ilmoiteta perittyjä ammattiyhdistys- ja työttömyyskassamaksuja, poissaolojen arkaluontoisia syytietoja, kulukorvauksia kuitteja vastaan ja yrittäjän YEL-vakuutukseen perustuvaa työtuloa. (Verohallinto1 2018.)

Tietojenannon pakollisuutta on hyvä peilata menneeseen aikaan ja työnantajan pakollista, lakisääteisistä vuosi-ilmoitusten viranomaistahoista. Näitä ovat Verohallinto, työeläkelaitokset, Työllisyysrahasto sekä tapaturmavakuutusyhtiöt. Kyseisille sidosryhmille ei tarvitse enää antaa vuosi-ilmoituksia palkkatuloista, jos palkkailmoitusten ohjaustiedot työntekijöistä ovat oikein ja riittävän kattavat. Verohallinto luopuu myös kuukausittaisista työntajasuoritusten oma-aloitteisista veroilmoituksista, sillä se saa tulorekisteristä tiedot perityistä ennakonpidätyksistä ja sosiaaliturmamaksun määrän erikseen luodusta työnantajan erillisilmoituksesta. (Verohallinto13 2019.)

Seuraava listaus antaa paremman kuvan tulorekisterin tuomasta hyödystä, kun verrataan annettuja ilmoituksia ennen vuosi- ja kuukausitasolla vs. tulorekisterin kuukausittainen palkkailmoitus:

- Palkkasummailmoitus
  - *Annettu vuosittain Työllisyysrahastolle (Ent. TVR)*
- Palkkailmoitus
  - *Annettu vuosittain työtapaturmavakuutusyhtiölle*
- Vuosi-ilmoitus tai kuukausi-ilmoitus
  - *Annettu vuosittain tai kuukausittain työeläkelaitokselle*

- Työnantajan tai suorituksen maksajan vuosi-ilmoitus sekä siihen liittyvät muut tietovirrat
- Palkansaajan kustannusten korvaukset
- Työnantajan tai suorituksen maksajan vuosi-ilmoitus, saajakohtainen erittely ilman kustannusten korvauksia ja
- Työnantajan vuosi-ilmoituksen maksajakohtaiset yhteenvetotiedot
  - *Annettu vuosittain Verohallinnolle*
- Rajoitetusti verovelvollisen vuosi-ilmoitus
  - *Annetaan vuosittain Verohallinnolle*
- Veroilmoitus oma-aloitteisista veroista, työnantajasuoritusten tiedot
  - *Annetaan kuukausittain Verohallinnolle*
- Kansainvälistä verotusta koskevat ilmoitukset:
  - Vuokratyönantajan aloittamisilmoitus
  - Ilmoitus ulkomaanpalkasta, jonka ennakonpidätyksessä on sovellettu kuuden kuukauden sääntöä
  - NT1, ilmoitus ennakonpidätyksen toimittamisesta Suomessa, kun työ tehdään muussa pohjoismaassa
  - NT2, ilmoitus ennakonpidätyksen toimittamatta jättämisestä Suomessa – ulkomaantyö
    - *Annettu Verohallinnolle (Verohallinto13 2019.)*

3.3.1 Tulolajit

Palkkailmoitus muodostuu palkkojen, luontoisetujen, erillislisien, työkorvausten ja niihin rinnastettavien tulojen ja niistä perittyjen vähennysten tiedoista. Nämä tiedot ilmoitetaan tulolajien avulla. Tulolajeilla on omat koodiarvonsa ja ne ovat ryhmitelty lajeittain sarjoiksi 100 (käytössä vain ilmoitustapa 1:ssä, joka on suppeampi kuin ilmoitustapa 2) ja 200–400 seuraavan laisesti:

- 100: yksikertainen ilmoittamismuoto, rahapalkat yhteissummana
- 200: maksetut rahapalkkojen lajit eriteltyinä (sis. 100-sarjan tulolajeihin)
- 300: erikseen ilmoitettavat tulolajit (luontoisedut, verottomat korvaukset)

- 400: tuloista vähennettävät erät (ennakonpidätys, TyEl jne.) (Verohallinto13 2019.)

Tulorekisterissä on pääsääntönä se, ettei negatiivista lukua voida ilmoittaa tulolajille ja tulorekisteriin. Virheellisesti annetut tiedot korjataan korvaavalla ilmoituksella. Jos palkansaajalta on peritty liikaa veroa tai maksua, ne voidaan korjata seuraavan palkanmaksun yhteydessä. (Verohallinto15 2018.)

Tulorekisteriin voi ilmoittaa vain muutaman tulolajin negatiivisena summana, esimerkiksi liikaa perityn ennakonpidätyksen palauttamiseksi. Nämä negatiivisen luvun sallimat tulolajit ovat:

- 402 Ennakonpidätys
- 404 Lähdevero
- 412 Työntekijän sairausvakuutusmaksu
- 413 Työntekijän työeläkevakuutusmaksu
- 414 Työntekijän työttömyysvakuutusmaksu

Liikaa maksetuista suorituksista ei voi antaa seuraavalla palkkailmoituksella negatiivista ilmoitusta koskien edellistä ansaintakautta. Virhe voidaan korjata antamalla korvaava ilmoitus ja esimerkiksi pyytää palkansaajaa palauttamaan liikasuoritus. Tällöin tehdään palkkailmoitukselle merkintä tulolajilla perusteeton etu. Tästä on annettava ilmoitus viivytyksettä, kuitenkin viimeistään kuukauden päästä siitä kun perusteeton etu on havaittu ja ilmoitettu palkansaajalle. Maksajan saadessa takaisin liikamaksun osuuden, tulorekisteriin ilmoitetaan tieto tästä. Takaisinmaksua ei korjata aiempaan palkkailmoitukseen, vaan se pitää kohdistaa sille palkanmaksukaudelle, jolloin suoritus on peritty takaisin palkansaajalta. Liikaa maksettu suoritus voidaan periä takaisin nettona tai bruttona. (Verohallinto15. 2018.)

Kaikki palkanlaskentaan olennaisesti liittyvät palkkalajit on lueteltu liitteessä 1.

3.3.2 Poissaolot

Poissaolotietoja voi ilmoittaa tällä hetkellä vapaaehtoisesti tulorekisteriin. Ne ovat joko palkattomia tai palkallisia poissaoloja. Ne ovat täydentäviä ilmoitustietoja ja niiden ajantasaisuus helpottaa huomattavasti tulorekisterin tietojen käyttäjien työtä. Poissaolotietojen ilmoitus vähentää selvityspyyntöjä esimerkiksi Kela-hakemuksien käsittelyssä. Poissaolotiedot ilmoitetaan vain työsuhteessa olevasta työntekijästä, ei esimerkiksi toimeksiantosuhteessa olevasta tulonsaajasta. Jos tiedot ovat puutteelliset, tulotietojen käyttäjä ottaa yhteyttä palkkailmoituksessa ilmoitettavaan sähköpostiosoitteeseen tai puhelinnumeroon. (Verohallinto6 2018.)

Poissaolotiedot tulee ilmoittaa viimeistään seuraavassa kuussa. Esimerkiksi toukokuun 2019 poissaolot ilmoitetaan viimeistään kesäkuun 2019 palkkailmoituksessa. Näin esimerkiksi etuuksien käsittelijät saavat tiedot nopeasti käyttöönsä. Poissaolo voi olla vain kokonainen päivä. Osa-aikaista poissaoloa ei ilmoiteta. Osa-aikaisena työskentely esimerkiksi 50 prosentin työajalla osasairauspäivärahan vuoksi ei ilmoiteta siihen liittyviä poissaolopäiviä, vaan tieto 50 prosentin osa-aikaisuudesta merkitään työntekijän työsuhdetietoihin henkilörekisterissä ja sitä kautta palkkailmoitukselle. (Verohallinto6 2018.)

Poissaoloille on omat syykoodinsa. Ilmoituksen lähettäjä valitsee jokaiselle poissaolopäivälle ja/tai -jaksolle omat syykoodit. Syykoodit löytyvät niin palkattomille kuin palkallisille poissaoloille. Jaottelu on tarkoituksellinen, sillä tiedoilla on omat käyttötarkoituksen eri tilanteissa. Esimerkiksi palkallinen sairausloma; työnantajalla on omavastuuajan 1+9 päivän jälkeen oikeus hakea sairauspäiväraha korvausta maksetusta sairausajan palkasta. Arkaluonteisia poissaolon syytietoja ei ilmoiteta tulorekisteriin. (Verohallinto6 2018.)

Taulukko 1. Palkattomien poissaolojen syykoodit

Koodi	Selite
1	Sairaus
2	Osa-aikainen sairauspoissaolo
3	Äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa
4	Erityisäitiysvapaa
5	Kuntoutus
6	Lapsen sairaus tai pakottava perhesyy
7	Osittainen hoitovapaa
8	Koulutus
9	Vuorotteluvapaa
10	Opintovapaa
11	Lakko tai työsulku
12	Työtarjonnan keskeytyminen
13	Virkavapaa
14	Kertausharjoitus
15	Varusmiespalvelus tai siviilipalvelus
16	Lomautus
17	Hoitovapaa
99	Muu syy

Taulukko 2. Palkallisten poissaolojen syykoodit

Koodi	Selite
1	Sairaus
2	Osa-aikainen sairauspoissaolo
3	Äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa
4	Erityisäitiysvapaa
5	Kuntoutus
6	Lapsen sairaus tai pakottava perhesyy
7	Osittainen hoitovapaa
8	Koulutus
13	Virkavapaa
14	Kertausharjoitus
18	Arkipyhä
19	Pekkasvapaa
20	Työtaturma
21	Vuosiloma
22	Osittainen poissaolo kuntoutuksen vuoksi
99	Muu syy

(Verohallinto6 2018.)

4 YHTEENVETO

Tutkimuksessa peilattiin lainsäädännön määräämiä palkkahallintoon vaikuttavia seikkoja ennen ja nyt, tulorekisterin käyttöönoton jälkeen. Kuinka nämä ovat vaikuttaneet käytännön työhön. Kyseisen rekisterin päällimmäisenä tarkoituksena oli saada kevennettyä byrokraattista työtaakkaa jakamalla sitä tasaisesti ympäri kalenterivuoden ja yksinkertaistaa palkkailmoitusten luontia. Automatisoimalla teknisellä rajapinnalla ilmoitusten lähetyksen suoraan palkanlaskennan ohjelmistosta virheiden riskit pienenevät, sillä manuaaliset työvaiheet ovat vähentyneet ja inhimillisen riskin mahdollisuus siten pienenneet.

Tutkimuksen tuloksena tulorekisterin tuomat muutokset ovat loogisesti tasattu tapahtuvaksi portaittain kolmelle vuodelle, 2019–2021. Palkanlaskijoiden työtehtävät ovat kokeneet olennaisen muutoksen ja selkeän yksinkertaistamisen. Lakisääteisten palkkahallinnon sidosryhmien saama tieto tulorekisteristä on ajantasaista ja siten palvelee palkanlaskijoita, tiedon käyttäjiä ja etenkin tulonsaajia.

Haastattelemani kaksi erittäin kokenutta kollegaa olivat samoilla linjoilla. Heidän vastauksissaan selvisi, että työtapoihin ei ole tullut kuin yksi muutos entiseen, eli erillinen tietojen ajo ja lähetys joka palkanlaskennan yhteydessä. Byrokraattinen työtaakka on myös vähentynyt, sillä eri ilmoituksia ei tarvitse lähettää eri instansseille enää erikseen. Mutta tästä huolimatta myös lisäbyrokraatiaakin on syntynyt, sillä tietyillä aloilla nettoennakoiden maksaminen on tavallista ja tulorekisten muutosten vuoksi niiden maksu ja ilmoittamiskäytännöt sekä tilitykset Verohallinnolle tuovat lisätyötä. Ilmoittamisen aikataulun muuttuminen on aiheuttanut kiirettä, sillä tiedot pitää lähettää jo viiden kalenteripäivän päästä maksupäivästä tulorekisteriin. Vanhoista toimintatavoista ovat muuttuneet ilmoitusmenettelyt ja vuosi-ilmoitusten teko. Tulorekisteriin valmistautuminen lisäsi työtä, sillä palkkalajit ja henkilöiden ohjaustiedot vaativat päivityksen sekä lisätietojen hankinnan asiakkailta. Kuitenkin sen jälkeen kun asetukset ja ohjaustiedot oltiin saatu oikeiksi, työskentely alkoi toimimaan sujuvammin. He myös näkivät tulorekisterin tulevaisuuden lupaavana, sillä Kelan hakemukset että palkkatodistusten teko tulee jäämään menneisyyteen. Kaikken kaikkiaan näiden

kahden palkanlaskijan mielipide oli, että tulorekisteri on helpottava työkalu heidän työtehtävissään. He kuitenkin painottivat asetusten ja palkansaajien ohjaustietojen oikeellisuutta, jotta tulorekisteriin ilmoittaminen toimii kuten pitää.

4.1 Jatkotutkimusehdotukset

Jatkotutkimusehdotuksena olisi vuoden 2020 alussa selvittää kyselytutkimuksen avulla, miten palkanlaskijat ovat kokeneet tämän muutoksen kokonaisen vuoden jälkeen. Silloin saisimme kokonaiskuvan tulorekisterin ensimmäisestä käyttövuodesta sekä siitä, että onko järjestelmä lunastanut lupauksensa. Paljonko joudutaan silti ilmoittamaan manuaalisesti lisätietoja esimerkiksi tapaturmavakuutusyhtiöille, jos muun muassa palkansaajien ohjaustiedoissa on ollut virheellisiä ammattikoodistoja? Onko tulorekisteriin tullut käyttäjien toiveesti uusia ominaisuuksia? Ja onko jotain sellaista jota käyttäjät haluaisit edelleen kehittää?

4.2 Omat johtopäätökset

Peilaan tutkimuksen lopputulemaa oman työni kautta ja käytännönläheisesti. Tulorekisteri oli ammattikunnassamme piiloteleva mörkö ennen tulemistaan, monella kollegalla odotukset olivat jopa pelonsekaiset. Tulevaa työmäärää ja muutoksien laatua oli vaikea hahmottaa. Joulukuu 2018 meni varmasti monella palkanlaskijalla ja tilitoimistolla palkansaajien ohjaustietojen päivittämisessä henkilörekisteriin. Tammikuu 2019 kului normaalilla syklillä vuosi-ilmoitusten teossa eri sidosryhmille koskien vuoden 2018 maksettuja palkkoja. Alussa oli vaikeuksia varmenteiden sekä rajapinnan toimivuudessa.

Nyt, kun tulorekisteri on ollut käytössä muutaman kuukauden, työtehtävien muutokset ja tavat ovat vakinaistuneet. Tehdessäni tätä tutkimusta huomasin käyväni läpi samoja asioita kuin normaalina työpäivänäni. Tiedän sen käytännön, tämän tutkimuksen avulla sain teoreettisen viitekehysten sen ympärille.

Palkanlaskentaa säättävät monet lait. Tulorekisten käyttöönotto on vaatinut monenlaisia lakimuutoksia ja uusia asetuksia sekä säädöksiä. Vertailemalla omaa

byrokraattista työtaakkaani palkkahallinnossa vuonna 2019 vaikka verrattuna vuoteen 2017, huomaan että se on tasoittunut. Tammikuun ruuhkat eri vuosilmoitusten kanssa poistuvat. Hallinnollinen taakka jakautuu tasaisesti kuukausittain. Pelkästään palkkailmoitusten jakautuminen asiakkaiden palkanmaksupäivien vuoksi pitkin kuuta eri päiville helpottaa asioita loppukuusta; jäljelle jää enää työnantajan erillisilmoitus. Ennakonpidätykset, sosiaaliturvamaksut ja TyEl:n alaisten palkkojen ilmoittamiset eivät kasaannu enää kuunvaihteelle yhdeksi ryppääksi kuten ennen.

Kaiken kaikkiaan koen palkkahallinnon ammattilaisena, että tulorekisteri on tähän asti täyttänyt nämä tavoitteet, jotka sille on lainsäädännöllisesti annettu. Byrokraattinen taakka on helpottanut.

Tutkimukseni tarkoitus oli saada kaikki niin sanottu yleinen jokapäiväisessä käytössä oleva tieto helposti luettavaan ja ymmärrettävään muotoon; tiiviiksi tietopaketiksi tulorekisteristä.

Tutkimukseen käytetty teoria-aineisto on ajantasaista tietoa muun muassa Verohallinnon tulorekisterin sivustolta sekä Finlexin ajantasaiselta lainsäädännöltä. Näistä lähteistä sai tiedon, mikä lainsäädäntö määrää mitäkin ja miten se tulee nykyään tehdä, joten koen tältä osalta tutkimuksen luotettavaksi. Myös kahden haastatellun henkilön mittava ammattitaito ja työvuodet antavat heidän vastauksiinsa luotettavuuden ja varmuuden. Palkanlaskennan työtehtävät ovat muuttuneet suuresti heidän aloittaessa omaa uraansa palkanlaskijana. Suurin muutos ennen tulorekisteriä on ollut työn digitalisoituminen ja ilmoitustapojen sähköistäminen. Tulorekisteri on yksi suurimmista muutoksista, joita heidän työurallaan on tapahtunut. Itse olen henkilökohtaisesti alkanut työskentelemään palkanlaskennan työtehtävissä vasta 3 vuotta sitten, joten omat työtapani ovat olleet mahdollisimman digitalisoituja alusta asti. Sen vuoksi oli mielenkiintoista verrata niin sanotun ”vanhan koulukunnan” ja ”uuden koulukunnan” suhtautumista tulleisiin muutoksiin.

LÄHTEET

Ghauri, P. & Grønhaug, K. 2010. Research Methods in Business Studies. 4th edition. Harlow. Pearson.

Helsingin seudun kauppakamari. 2018. Tulorekisteri pähkinänkuoressa. Viitattu 17.2.2019. <https://kauppakamaritieto.fi/fi/s/m/artikkelit/palkka-ja-tyo/tulorekisteri-pahkinankuoressa/>

Jyväskylän yliopisto. 2015. Laadullinen tutkimus. Viitattu 12.4.2019. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

KELAA. 2018. Tulorekisteri tulee – mitä se merkitsee Kelan asiakkaille? Viitattu 13.4.2019. <https://www.kela.fi/tietoa-kelasta-tulorekisteri>

KELAB. 2019. Tulorekisteri, Kela ja työnantaja. Viitattu 30.4.2019. <https://www.kela.fi/tyonantajat-tulorekisteri>

KELAC. 2019. Näin ilmoitat työnantajan suostumuksen sähköisten päätösten vastaanottoon Työnantajan asiointipalvelussa. Viitattu 30.4.2019. <https://www.kela.fi/documents/10180/0/Ty%C3%B6nantaja%20N%C3%A4in%20ilmoitat%20suostumuksen%20s%C3%A4hk%C3%B6isten%20p%C3%A4%C3%A4t%C3%B6sten%20vastaanottoon/a4378fb8-9bfd-4e2d-951b-a018490de495>

L 24.8.1984/603. Työttömyyskassalaki. Viitattu 1.5.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1984/19840603>

L 24.7.1998/555. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta. Viitattu 1.5.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980555>

L 9.9.2016/771. Laki työnantajan sairausvakuutusmaksusta. Viitattu 12.4.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160771>

L 12.1.2018/53. Laki tulotietojärjestelmästä. Viitattu 14.4.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180053>

L 20.12.1996/1118. Ennakkoperintälaki. Viitattu 12.4.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961118>

L 15.6.2007/705. Ulosottokaari. Viitattu 12.4.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070705>

L 30.12.1992/1535. Tuloverolaki. Viitattu 13.4.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>

L 19.5.2006/395. Työntekijän eläkelaki. Viitattu 30.4.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060395>

L 21.12.2004/1224. Sairausvakuutuslaki. Viitattu 30.4.2019.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20041224>

L 24.4.2015/459. Työtapaturma- ja ammattitautilaki. Viitattu 1.5.2019.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150459>

Mattinen K. Parnila K. & Orlando C. 2017. Palkanlaskenta käytännönläheisesti. 2. Uudistettu painos. Helsingin Kamari Oy.

Proakatemia. 2018. Soluessee: Kvalitatiivinen tutkimus. Viitattu 12.4.2019.
<http://essee pankki.proakatemia.fi/soluessee-kvalitatiivinen-tutkimus-2/>

Theseus. 2019. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöt ja julkaisut. Viitattu 2.5.2019. <https://www.theseus.fi/discover?query=tulorekisteri&scope=>

Tilastokeskus. 2019. Ammattitiedonkeruu. Viitattu 2.5.2019.
<https://www.stat.fi/keruu/amm/>

Tilastokeskus2. 2019. Ilmoita palkkatiedot mahdollisimman täydellisenä tulorekisteriin. Viitattu 2.5.2019. <http://www.stat.fi/uutinen/ilmoita-palkkatiedot-mahdollisimman-taydellisena-tulorekisteriin>

Työllisyysrahasto. 2019. Osaomistaja-määritelmä muuttuu 1.7.2019. Viitattu 1.5.2019. <https://www.tyollisyysrahasto.fi/uutiset/osaomistaja-maaritelma-muuttuu-1.7.2019/>

Työttömyyskassojen yhteisjärjestö. 2019. Rahoitus. Viitattu 1.5.2019.
<https://www.tyj.fi/fin/tyottomyyskassat/rahoitus/>

Verohallinto1. 2018. Ilmoita palkkatiedot tulorekisteriin vuodesta 2019 alkaen. Viitattu 17.2.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/palkkatiedot/>

Verohallinto2. 2018. Tiedon käyttäjät : usein kysyttyä. Viitattu 29.4.2019.
<https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/usein-kysytty%C3%A4-tulorekisterist%C3%A4/tiedon-kayttajat-usein-kysyttya/>

Verohallinto3. 2019. Yleistä ilmoittamisesta. Viitattu 1.5.2019.
<https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/usein-kysytty%C3%A4-tulorekisterist%C3%A4/tietojen-ilmoittaminen/yleista-ilmoittamisesta/>

Verohallinto4. 2017. Tulorekisteri käyttöön 2019 – tiesitkö tämän?. Viitattu 17.2.2019. https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/verohallinnon_esittely/uutiset/uutiset/2017/tulorekisteri_kayttoon_2019_tiesitko_t/

Verohallinto5. 2018. Tietoa tulorekisteristä. Viitattu 17.2.2019.
<https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/>

Verohallinto6. 2018. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: Poissaolotiedot. Viitattu 28.4.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/65357/tietojen-ilmoittaminen-tulorekisteriin-poissaolotiedot2/>

Verohallinto7. 2018. Tulorekisterin toteutus etenee - etuustietojen rajapintakuvaukset julkaistu. Viitattu 12.4.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/tietoa-tulorekisterist%C3%A4/ajankohtaista/uutiset/tulorekisterin-toteutus-etenee---etuustietojen-rajapintakuvaukset-julkaistu/>

Verohallinto8. 2019. Ammattiluokka: usein kysyttyä. Viitattu 2.5.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/usein-kysytty%C3%A4-tulorekisterist%C3%A4/palkkatietoilmoitus/ammattikoodisto/>

Verohallinto9. 2019. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: rahapalkat ja palkasta vähennettävät erät. Viitattu 2.5.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/62696/tietojen-ilmoittaminen-tulorekisteriin-rahapalkat-ja-palkasta-v%C3%A4hennett%C3%A4v%C3%A4t-er%C3%A4t3/#1.4-tietojen-ilmoittamisen-m%C3%A4r%C3%A4ajat>

Verohallinto10. 2019. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: palvelussuhdetiedot. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/64277/tietojen-ilmoittaminen-tulorekisteriin-palvelussuhdetiedot2/>

Verohallinto11. 2019. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: vakuuttamiseen liittyvät tiedot. Viitattu 13.4.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/64633/tietojen-ilmoittaminen-tulorekisteriin-vakuuttamiseen-liittyv%C3%A4t-tiedot3/>

Verohallinto12. 2019. Tulorekisteri laajenee 1.1.2020. Viitattu 13.4.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/yhteystiedot/medialle/lehdistotiedotteet2/tulorekisteri-laajenee-1.1.2020/>

Verohallinto13. 2019. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: palkkatietoilmoituksen pakolliset ja täydentävät tiedot. Viitattu 13.4.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/63749/tietojen-ilmoittaminen-tulorekisteriin-palkkatietoilmoituksen-pakolliset-ja-t%C3%A4ydent%C3%A4v%C3%A4t-tiedot3/>

Verohallinto14. 2018. Tulorekisterin tekninen rajapinta. Viitattu 24.4.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/ilmoittamisen-kanavat/tekninen-rajapinta/>

Verohallinto15. 2018. Negatiiviset luvut. Viitattu 3.5.2019.
<https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksenmaksajat/palkkatiedot/palkkojen-tulolajit/negatiiviset-luvut/>

Verohallinto16. 2018. Kuka antaa työnantajan erillisilmoituksen? Viitattu 3.5.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksenmaksajat/palkkatiedot/tyonantajan-erillisilmoitus-tulorekisterissa/kuka-antaa-ty%C3%B6nantajan-erillisilmoituksen/>

Verohallinto17. 2018. Tulorekisterin seuraamusmaksut. Viitattu 7.5.2019.
<https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksenmaksajat/seuraamusmaksu/>

LIITE 1

Koodi	Selite
201	Aikapalkka
202	Aloitepalkkio
203	Bonuspalkka
204	Etuusajalta maksettu täydennyspalkka
205	Hätätyökorvaus
206	Iltatyökorvaus
207	Iltavuorolisä
208	Irtisanomisajan korvaus
209	Kilometrikorvaus (veronalainen)
210	Kokouspalkkio
211	Lauantaityökorvaus
212	Lisätyökorvaus
213	Lomaraha
214	Luentopalkkio
215	Luottamustoimipalkkio
216	Muu maksettu lisä
217	Odotusajan korvaus
218	Olosuhdelisä
219	Sairausajan osapalkka
220	Provisiopalkka
221	Sunnuntaityökorvaus
222	Synteettinen optio
223	Tulospalkkio
224	Työaikapankin rahakorvaus
225	Työajantasauskorvaus
226	Työsuhteeseen perustuva osakeanti
227	Urakkapalkka
229	Vahingonkorvaus päättämisen- ja lomautustilanteissa
230	Varallaolokorvaus
231	Vapaaehtoinen korvaus päättämistilanteessa
232	Viikkolepokorvaus
233	Voittopalkkio
234	Vuosilomakorvaus
235	Ylityökorvaus
236	Yötyökorvaus
237	Yövuorolisä
301	Asuntoetu
303	Ateriakorvaus
304	Autoetu
308	Hallintoelimen jäsenyydestä maksettu palkkio
309	Henkilöstörahastosta nostettu rahasto

LIITE 1

- 310 Henkilöstölle annettu rahalahja
- 311 Kilometrikorvaus (verovapaa)
- 315 Muu henkilöstölle suunnattu veronalainen etu
- 316 Muu veronalainen ansiotulo
- 326 Palkkio työsuhdekeksinnöstä
- 330 Puhelinetu
- 331 Päiväraha
- 332 Pääomatuloa oleva suoritus
- 334 Ravintoetu
- 335 Sovittelijan kulukorvaus
- 336 Työkorvaus
- 338 Työnantajan maksama eläke
- 339 Työpanokseen perustuva osinko tai ylijäämä (palkka)
- 340 Työpanokseen perustuva osinko tai ylijäämä (työkorvaus)
- 341 Työsuhdematkalipun verovapaa osuus
- 342 Työsuhdematkalipun palkaksi katsottu osuus
- 343 Työsuhdeoptio
- 352 Vakuutuspalkka
- 353 Veronalainen kustannusten korvaus
- 361 Työsuhdeoptio, jonka merkintähinta alhaisempi kuin markkinahinta
- 401 Autoedusta peritty korvaus
- 402 Ennakonpidätys
- 403 Luottamushenkilömaksu
- 404 Lähdevero
- 405 Lähdeverovähennys
- 406 Maksettava palkka
- 407 Muista luontoiseduista peritty korvaus
- 408 Nettopalkasta vähennettävä muu erä
- 409 Nettopalkka
- 410 Työnantajan maksaman lisäeläkevakuutuksen maksu
- 411 Työnantajan maksaman lisäeläkevakuutuksen työntekijältä peritty osuus
- 412 Työntekijän sairausvakuutusmaksu
- 413 Työntekijän työeläkevakuutusmaksu
- 414 Työntekijän työttömyysvakuutusmaksu
- 415 Työsuhdematkalipusta peritty korvaus
- 416 Ulkomaille maksettu vero
- 417 Ulosmittaus
- 418 Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksu
- 419 Vähennys ennen ennakonpidätystä

LIITE 2

Tutkimuskysymykset lähetetty kahdelle palkanlaskijalle sähköpostitse 7.5.2019.

- Miten olet kokenut, että tulorekisteri vaikuttaa työhösi?
- Onko tulorekisterin tulo vähentänyt vai lisännyt työsi byrokraattista taakkaa?
- Onko palkkatulojen ilmoittamisaikataulun muutos tasannut palkanlaskijan eri ilmoitusten tekoa paremmin, koska se tapahtuu tammikuun sijaan pitkin kalenterivuotta?
- Mitkä työtehtäväsi toimintatavat ovat muuttuneet tai poistuneet kokonaan?
- Onko tulorekisteri mielestäsi työtäsi helpottava vai vaikeuttava elementti?